

ANUL LXXXI
Nr. 50
11-17 decembrie
1991
BUCUREȘTI

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

DI Stolojan desființează presa?

pag. 2

După „Pe loc repaus CADA?“,

Flacăra arsă pe rug!

pag. 2

Scriitorii spun NU

pag. 8-9

Ce știți despre parapsihologie?

pag. 5

SPONSORII CONCURSULUI NOSTRU CU MARI PREMII

„Aflați cine-i criminalul”

● ADAGRIROM SRL
● ABTECH
● DELTA DESIGN

● ROMTRUST Inc.
● MBL Computers SRL
pag. 11

EFFECTUL „VALEA JIULUI”...

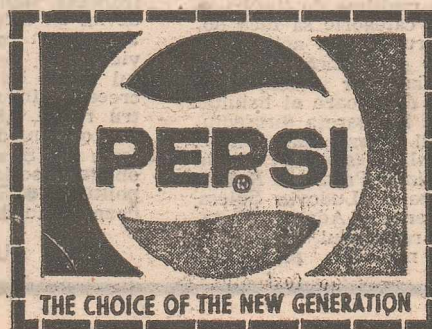

O crimă perfectă și un proces imperfect

pag. 6

Teatrul „Tănase” șicanat de Putere

pag. 10

COȘMARUL OTOPENI

pag. 4

DI Stolojan desființează presa?

Faptul de a acționa în contratimp, de a nu fi în pas cu vremea și în rind cu lumea, s-a numit la noi originalitate și ne-a costat enorm. Să luăm de pildă, austeritatea. Pe vremea cind la noi stăpinea odiosul, ceilalți frați socialiști aveau de bine de rău ce minca, lumină și căldură; românii n-aveau, dar strîngeau virtos cureaua și din dinți și ziceau: ehe, să vedeți cît de tare o să v-o luăm noi înainte; va veni vremea cind noi o să huzurim, iar voi o să trageți mița de coadă. Rezultatul: cei care o duc în prezent cel mai rău sint tot românii. Dar continuă să fie în contratimp. Astfel, în România se instalează cel mai sever regim de austeritate într-o vreme cind această politică este în multe locuri în dizgrație și se renunță la ea (Marea Britanie, Turcia, Polonia).

În contratimp, deci originali, sintem, și în ceea ce privește calea de trecere la economia de piață, adică la capitalism. Cred că dintre frații foști socialiști sintem singurii care utilizăm metode datind de dinainte de secolul al 18-lea — liber-schimbismul: laissez faire, laissez passer! Desigur, soluția este foarte comodă pentru stat, el nu se amestecă, el nu intervine, el trage doar foloasele. Însă în acest fel în economie se instalează legea junglei, prețurile sint scăpate de sub control, iar imensa majoritate a populației este adusă la sapă de lemn. Printre victimele acestui sistem se numără și presa din România, aflată în mare pericol.

Într-un an și jumătate, prețul hirtiei de ziar a crescut de 20 de ori (ultima scumpire, cea aparținind dlui Stolojan, a fost de sută la sută), în timp ce prețul de vinzare al publicațiilor a crescut doar de 3-5 ori („Flacăra” de la 5 la 15 lei, cotidienele de la 2 la 10 lei etc.). Intrucit, pe de o parte, prețul de vinzare al ziarelor și revistelor nu poate ține pasul cu prețul hirtiei și, pe de altă parte, populația sărăcește pe zi ce trece, presa românească este amenințată cu dispariția (nu am în vedere, se-nțelege, publicațiile feseniste, care nu depind financiarmente de efortul propriu).

Mulți au văzut în creșterea aberantă a prețului hirtiei de ziar o manevră a Puterii pentru a scăpa de o prezență incomodă. Cenzura propriu-zisă nemaifiind posibilă, s-a recurs la cenzura economică. Eu voi face abstracție de această eventualitate și voi presupune — pentru uzul demonstrației — că situația creată nu este o emanație a Cotrocenilor, ori a Palatului Victoriei, ci o consecință a acțiunii legilor pieței. Și întreb: e normal ca guvernul să lase presa să moară, numai pentru ca liber-schimbismul să fie în România perfect? Și e bine pentru țară, pentru norod, pentru guvern? Să devenim noi, românii — iarăși originalitatea I — prima națiune fără presă?

Printre explicațiile date de stăpînire (toate de ordin economic, firește) a figurat la loc de frunte scumpirea benzinei și a motorinei. Dar cine a hotărît această scumpire fantastică? Nu cumva tot guvernul? și nu cumva exact în numele legilor liber-schimbismului, scos de diriguitorii noștri de la naftalină și pus în România la mare preț? În orice caz, dl. Stolojan, după ce a fost supranumit „duhul rău al benzinei”, riscă să devină, cu sau fără intenție, conștient sau nu, și genul rău al presei.

Dar există soluții. Mai întii, un sprijin din partea statului. Este greșită ideea — pe care o împărtășește, se pare, și dl Stolojan — că în condițiile economiei de piață statul nu trebuie (sau nu poate) să intervină într-o problemă sau alta. Poate, și o face cu succes în multe țări dezvoltate și civilizate, fără a perturba cu nimic mecanismele pieței. Cu atît mai mult o poate face (și trebuie s-o facă) statul român pentru salvarea presei noastre. În al doilea rînd, ar trebui reglementată urgent și la noi problema sponsorizării presei. Să se facă o lege în acest sens. Pentru că nu e cazul să ne facem iluzii: chiar și în condiții normale, în absența vitregiilor de tot felul de astăzi, presa adevărată, presa bună (intrucit nu vor putea să se ocupe toate ziaarele de prostituție și de scandaluri, nu-i așa?) nu se poate susține — cu foarte puține excepții — prin ea însăși.

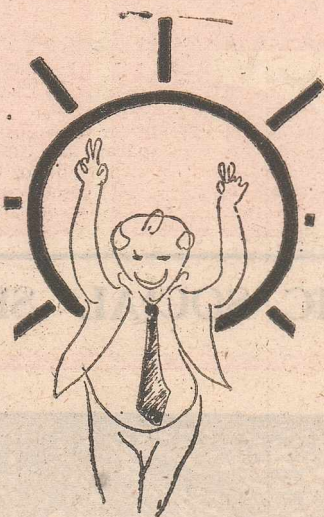
Apropo de aceasta. La întîlnirea cu reprezentanții presei, dl Stolojan s-a dovedit a nu fi la curent nici cu numărul de publicații din țară, nici cu potențele lor financiare. Ce ne facem dacă toate informațiile pe care le deține primul-ministru al României și care constituie fundamentul hotărîrilor guvernului sint la fel de inexacte și de lacunare ca și cele referitoare la presă?

ION D. GOIA ■

Cronica mundenă

Comitetul „18 + 1” a intrat în acțiune. Cea mai activă dintre cele 18 doamne este Christine Valmy. Alături de ea sint Ioana Brătianu (fiica lui Gheorghe I. Brătianu), Simina Mezincescu, Daniela Năstase (soția lui Adrian Năstase), Rodica Mandache, Liana Cojocaru etc. În comitet se află și Mioara Roman dar nu a putut participa la întîlnirea cu presa pentru că era chiar ziua înmormîntării mamei lui Petre Roman. Deocamdată, „18 + 1” și-au propus două programe: îmbobirea Bucureștiului de Crăciun și organizarea unui bal în beneficiul copiilor. Pentru aranjarea celor patru bulevarde, primăria a spus că sint necesare 20 de milioane lei. Prima donație a fost făcută de George Pop, român stabilit în Anglia, care a oferit un cec de 500.000. La Universitate va fi adus un brad din Harghita și se vor organiza serbări. Moș Crăciun va fi bătrînul pe care l-am văzut anul trecut în video-clipurile „Electronum”-ului. El locuiește într-un azil, iar barba lungă, albă este autentică. Un ziarist a propus să fie costumată Răzvan Theodorescu. Doamnele din comitet au protestat spunînd că fi lipsește cite ceva. Balul de cristal

va avea loc în 14 decembrie la „Intercontinental”. Tacîmul va costa 25.000 lei. Sint doar 200 de locuri, nu pierdeți ocazia! Au fost nemulțumiri din cauză că balul este în postul Crăciunului. Nu-i bai. Vine prea-fericitul Teocist și dă dezlegare. „Electronum” sponsorizează participarea la bal a echipei care face filmul „Cel mai iubit dintre pămînteni”. Ștefan Iordache, Maia Morgenstern, Șerban Marinescu. „Intercontinentalul” pune la dispoziție, pe gratis, salonul și muzica. Baniul obținut vor fi schimbați în daruri pentru copii. S-a făcut multă vîlvă în jurul copiilor handicapați și orfani. Pe bună dreptate. Organizații nu vor să-i uite nici pe copiii sănătoși, inteligenți și talentați a căror viață este marcată de o mulțime de lipsuri. A refuzat categoric să facă donații pentru această acțiune de binefacere dl. Urzică, proprietarul magazinului „Coleus”. Comitetul de onoare al balului: Principesa Margareta (președinte), prințul Sturza, Ion Tîrlac, George Palade (singurul român care a primit Premiul Nobel), Emil Loteanu, Ludovic Spiess, Andrei Șerban, Adrian Năstase. În reportajul de la televiziune, numele principesei

Referendum

Potrivit datelor obținute la închiderea ediției revistei noastre, la referendumul de duminică participarea a fost de 66 la sută din corpul electoral. Rezultatele finale vor fi prezentate și comentate în numărul viitor.

Pe loc repaus, CADA? (III)

Unul din cei foarte interesați de primul articol cu acest titlu apărut în numărul de săptămîna trecută, a parcurs tot Drumul Taberei și a cumpărat „Flacăra” — toate exemplarele — de la toate punctele de vinzare. După care, victorios, a trimis prada la incinerare. Infantisismul acestei lupte s-a dovedit chiar în ziua respectivă: de ce i-a fost frică n-a scăpat. Pînă seara, toți cei ce nu dorea gusterimea să citească „Flacăra” au citit-o pe rupe. Și au citit cu precădere fix ce nu dorea Moș Teacă. De mult n-a mai fost revista noastră vinată cu atîta poftă.

Rețineți, că din ziua în care am scris textul apărut în numărul precedent, a survenit o singură modificare în datele cuprinse acolo. Au fost obținute cele două „diplome strategice”. Trebuie felicitat înaltul demnitar din M.I.S. care a pus umărul la expedierea cartoarelor intelectuale pe folclorica adresă: SRL DOI COLONEI. Destinatarii pot cînta, cu exersata lor „mindrie patriotică” fostul domniilor lor slugăr „Mulțumim din inimă partidului!”. Au, slavă Domnului, de ce. Vă dați seama că este secret

militar data la care vor striga și „URA!” în valuri. Dar nu se poate întîrzi mult: nu vedeți ce spumă fac prețurile la șampanie?! Azi nu mai poți face o beție cu cămașă albă decît la vreo circumă cu ștaif și cu circuit închis. Chiar incuiat. Pentru așa ceva, se mai găsește cite un lacăt. De protocol.

Auzeam, pînă nu tare de mult, povestind cu mindrie, pe cite un participant direct la intîmplare cum i-a păcălit el pe țărăniști și pe liberali la alegerile din 1946. Cînd, ca militar gredincios partidului comunist a păzit o secție de votare. Acum nici unul din vitejii aceia nu-și mai flutură mindria pentru fraudă electorală de atunci. În schimb, la originalul plebiscit fesenist de duminica trecută, o groază de secții de votare din București au fost păzite de profesori și studenți de la Academia de Înalte Studii Militare. Educativ. Apolitic. Patriotic. Demn. Original mai puțin: ca-n '46. Ei au ajuns acolo executînd un ordin militar sau unul politic? Cel ce a dat acest ordin este soldat credincios al unui partid. Faptul acesta în sine este mai important decît amănuntul că respectivul partid se află, săptămîna aceasta, la pu-

tere. Este vizibil pînă la strîdentă că gusterii cu cozoroc abia așteaptă să se facă utili celor puternici, dînd unor ordine politice uniformă de paradă și prezentîndu-le în travesti ca pe niște veritabile ordine militare „de înaltă simțire patriotică”.

Acum, ca și altădată influența politicului asupra armatei se exercită prin gusterii cu cozoroc. O influență perturbatoare. Deformantă. Periculoasă. Fiin că ea înlocuiește cu o minciună un adevăr prea important: Armata Română slujește eternitatea României nu efemeritatea unui partid. Gusterii cu cozoroc se dovedesc mereu ceea ce au fost întotdeauna: mercenarii minciunii. Cu deliberare sau doar din tombelism ei lucrează împotriva țării. Zeci de ani, „patriotismul” lor a fost perdeaua sub care se ascundea slugăricirea Imperiului Roșu. Acum asistăm la felul în care încearcă să-și lase moștenir reflexele politicoide. Dar citi vreme li se va mai permite să pradea, mai mult ori mai puțin mascat, această „lecție” antiromânească pînă și în Academia de Înalte Studii Militare de la București?

DORIN GHERGHINESCU ■

A dispărut o mare conștiință: PETRE ȚUȚEA

„Pe mine nu mă interesează dacă memoria mea se-nregistrează în veșnicie! Cronos distruge — zeul ăsta lichidează tot! Eu știu că mă topește în veșnicie și nu adun nimic. Cineva mi-a spus: «Ce vă risipiți dv. așa? Oricine vă poate fura ideile!». Zic: «Uite, băiete — furtul spiritului meu nu mă deranjează! Eu am adoptat concepția regelui Franței despre carlofi. Că țărani francezi la început nu vroiau să-i cultive și regele a pus să-i semene pe moșia lui și i-a lăsat fără nici o pază. Și cînd țărani au venit să fure, regele zice: «Lăsați-i să fure, e-asa se răspîndesc cartofii în Franța!»».

PETRE ȚUȚEA ■

AURELIA BORIGA ■

3

Procuratura Militară a încheiat cercetările. Părinții, rudele celor 48 de morți au cerut o întâlnire cu anchetatorii dosarului pe care i-au nimicit sub rafalele de lacrimi și acuzații: De doi ani numai minciuni! Nu ne mai învârtiți! Numai să apărați interese, să vă acoperiți unii pe alții! De doi ani batem cimpul cu „situația confuză”! Nu e adevărat! Habar n-aveți de anchetă! La un moment dat, în sala încinsă de murmure a răsunat plinsul, pământul al unei femei cu basma de doliu: V-ați bătut joc de noi... I-am crescut cu lacrimi și sudoare și ne-ați omorât copiii!

Întrebările aruncate una după alta, fără a asculta până la capăt răspunsul, iritarea neagră a părinților, care văd evenimentele de la aeroport premeditate cu buna-știință a crimei, au atins punctul de fierbere cind tatăl purtător de cuvânt a spus: și vă rog să nu fiți surprinși dacă unii dintre părinți își vor da foc în această clădire!

Primele investigații au căzut în sarcina procurorului militar, maior pe atunci, **Mircea Tănase**, care, fără să se fi încheiat luna februarie 1990, a și găsit vinovatul. Unul singur, iar pe deasupra mort.

Cel care a urmat, **colonelul Nicolae Cretu**, în iunie 1990 a predat cazul **căpitanului Alic Saiciuc**. Până în februarie 1991 acesta a strins cinci volume de mărturii, acte, dovezi, peste o mie de pagini care au înaintat cercetarea îndreptând-o chiar și spre arhiva Televiziunii, unde se păstrează înregistrarea emisiunii din noaptea 22/23 decembrie, însă au fost înlocuite cu imagini ale unui folcloric tocmai orele 2-4, între care, potrivit nenumăratelor declarații, atât de activul redactor **Teodor Brateș** a anunțat că „o coloană de teroriști se îndreaptă spre Otopeni”.

Din luna martie 1991, ancheta a continuat sub conducerea **locotenent-colonelului Mihai Popov**, recunoscut prin îndelungata experiență de criminalist al Capitalei și prin onestitatea profesională, care pe de o parte l-a determinat și în cazul **Nica Leon**, și în cel al lui **Marian Munteanu**, să dispună neîntrerupt urmărirea penală — de vreme ce nu existau probe ale vinovăției —, iar, pe de altă parte, să refuze în zilele de 14-15 iunie 1990 eliberarea ilegală a unui mandat de percheziție pe adresa parlamentarului **Ion Rațiu**. Procurorul militar **Mihai Popov**, până la definitivarea concluziilor, a adăugat alte teancuri de pagini, o serie de martori au fost reaudiați, s-au reluat anumite verificări, au fost întreprinse noi și amănunțite investigații oriunde părea să pâlzească o urmă de adevăr atît de întortocheat, încît nicodată nu va fi stăpînit în întregime.

Explicațiile anchetatorilor au întîmpinat doar izbucnirile de suferință îndrăgite ale părinților. Suspicinea lor. Care s-a întîlit cînd au fost informați că, potrivit legilor în vigoare, referatul organelor Procuraturii Militare a fost înaintat Ministerului Apărării Naționale de la care se așteaptă avizul. Chiar negativ, acesta nu va împiedica trimiterea în proces a celor doi ofițeri superiori găsiți vinovați, deoarece procurorul general are dreptul să sesizeze (în această situație) instanța de judecată.

Nici numele, nici infracțiunea pe care au săvîrșit-o generalii în cauză nu pot fi deocamdată dezvăluite, pentru că este interzis de Codul Penal. Dar acestea pot fi totuși bănuite.

Butoiul cu pulbere al emoțiilor

Măcelul de la Otopeni nu poate fi decupat din lanțul de evenimente tragice desfășurate în decembrie și nici nu poate fi considerat un pumn de zaruri piezișe ale întîmplării. Cele petrecute sînt o frîntură care va fi înțeleasă numai privind întregul, o frîntură care, odată descifrată, oglindește mecanismul neștiut al Revoluției.

Ancheta a stabilit fără îndoială că în zona aeroportului, precum în multe puncte strategice, din după-amiaza de 22 au fost dezlănțuite acte de diversivune care sînt lase impresia unui inamic foarte puternic, capabil să atace din secundă în secundă. Cei care au pus la cale această hîrtuială au folosit și tehnica războiului electronic, și pe cea a focurilor declanșate izolat. Și, mai ales, tactica profesională a

zvonurilor. Toate acestea, alături de neîncrederea în forțele de securitate bănuite că luptă pentru revenirea lui Ceaușescu, au născut o tensiune atît de înaltă, încît o scintee a fost de ajuns ca butoiul cu pulbere al emoțiilor să explodeze.

Imposibilitatea unei cercetări la fața locului imediat după evenimente, lipsa convenițelor expertize medico-legale, care ar fi clarificat multe dintre problemele anchetei, jocurile înșelătoare ale memoriei în cazul martorilor audiați la distanță în timp, neîncrederea, născută din patima suferinței, în cazul părinților, au stat de-a curmezișul acestui dosar.

Sînt 48 de victime a căror cu-

al aeroportului — generalul **Dumitru Drăghin**.

22 decembrie. În întreaga țară armata primește ordin să subordoneze inspectoratele județene ale Ministerului de Interne; la Otopeni forțele M.I. sînt dezarmate, armamentul sigilat, iar comanda unică revine generalului **Dumitru Drăghin**.

Noaptea de 22/23 decembrie. Pe de o parte: generalul **Iosif Rus** (C. Av. M.) solicită generalului **Grigorie Ghiță** (Comandantul Trupelor de Securitate) o subunitate pentru întărirea defensivei la aeroportul Otopeni. Pe de altă parte: la UM 0305 București (aparținînd CTS) este recepționat indicativul

Coșmarul Otopeni poartă grad de general

tremurătoare moarte se află sub tirul continuu al ipotezelor; aceea că militarii UM 0865 Cimpina, întîmpinați cu foc la aeroport, au fost de fapt împușcați de către propriii lor superiori (pentru că nu toți îndeplinesc ordinul de a trage asupra manifestanților anticomuniști) a fost spulberată, din prima etapă a cercetării, de mărturiile supra-viețuitorilor de la Otopeni și de constatarea că armamentul și muniția subunității nu fuseseră folosite în 21 decembrie; însă cea a premeditării masacrului s-a imprimat ca o rană în convingerile părinților, care nu-și pot explica altfel cum au fost fiii lor uciși drept teroriști de vreme ce erau trimiși pentru întărirea dispozitivului de apărare al aeroportului!

Dar, dacă nu există pînă acum dovezi care să îndreptățască această presupunere, este dincolo de orice îndoială că tragicele evenimente au încolțit pe terenul de amplă diversivune desfășurată în toată perioada Revoluției. Ceea ce nu scutește însă de răspundere centrele de comandă militară, care, cu cît au înțeles mai limpede proporțiile războiului de diversivune, cu atît mai obligați au fost să ia măsuri care să asigure viețile celor trimiși în misiune.

Pentru patrie?

Decembrie 1989

- comandant al Comandamentului Aviației Militare — generalul **Iosif Rus**;
- comandant al Trupelor de Securitate — generalul **Grigorie Ghiță**;
- comandantul microgar-nizoanei Otopeni și totodată al UM 01813 București, numit prin ordinul **Marelui Stat Major** comandant unic al dispozitivelor de apărare

lanțuri de trăgători au dezlănțuit focul.

Aceeași neglijență revoltătoare l-a împiedicat pe același general să ia în considerare amănuntele, exactitatea planului de cooperare dintre UM 0305 — aparținînd Comandamentului Trupelor de Securitate — și divizionul Otopeniului UM 01874. l-a împiedicat să ia legătura cu lt-col. **Răchită**, comandantul divizionului, după ce compania căpitanului **Chiorăscu** se întorsese în cazarmă și în locul ei urma să apară altă subunitate; l-a împiedicat să asigure comunicarea prin radio pînă la terminarea misiunii.

Camarad într-o superficialitate, generalul **Dumitru Drăghin**, deși fusese numit comandant unic al întregului dispozitiv de apărare a aeroportului, nu a asigurat nici comanda unică a forțelor răspîndite la acel moment în zona aerogării, nici posibilitatea acestora de a comunica între ele. În plus, cunoscînd existența planului unic, fiind informat despre misiunea subunității de Securitate trimițîndu-l ca delegat din partea diviziei pe **mr. Dan Buzescu** însărcinat cu recunoașterea, tot domniile îi revenea datoria să ordoneze acestuia să-l înștiințeze pe lt-col. **Răchită** de sosirea subunității UM 0865 Cimpina. Care ar fi anunțat toți comandanții de dispozitive, evitînd confuzia, deschiderea infernală a focului. Și moartea.

căpitanului **Ion Zorilă**. În fața aerogării, pe drum: un TAB și mitraliera lui. Din cele trei mașini, pe măsură ce se apropiau, se putea zări clădirea Departamentului Aviației Civile. Deasupra: trăgători. În fața: trăgători. Pe toți aceștia, militarii în termen și superiorii lor, nimeni nu i-a anunțat despre sosirea camarazilor din UM 0865 Cimpina.

Căpitanul **Zorilă**: „Sînt 91, dacă știe cineva de cele trei camioane!” Către locotenentul-major **Ionescu**, fără răspuns. Către locotenentul-colonel **Răchită**, comandantul divizionului, fără răspuns. Este în jur de ora 7. În cele din urmă, căpitanul **Zorilă** strigă, ajutat și de soldații din apropiere care îi repetă cuvintele: va trage foc de aver-tisment. Dar rafalele de somatîie trezesc celorlalte dispozitive, departate, impresia că împușcăturile se aud din direcția camioanelor necunoscute, sub prelatele cărora se ascund teroriștii. Și care nu au timp să oprească pentru că focul se deschide din toate dispozitivele, coplesitor, punctat de lătratul mitralierei, minune în șir. Cinci? Zece? Cincisprezece? Mai mult? Nu se poate ști.

Douăzeci și doi de soldați în termen și ofițeri au murit sfîr-tecați de gloanțe, fără să mai apuce să facă vreo mișcare, ceilalți, inundați de spaimă, sar în drum fugind spre liziera din dreapta, alții încearcă să se adăpostească lîngă mașini. Încredintăți că teroriștii au ocupat aeroportul, unii trag la întîmplare întîind rafalele celor din

Apocalipsul, acum!

Compania de securitate s-a imbarcat în trei autocamioane. Deși comanda se primise pe la 3-3.30, a pornit spre aeroport în jurul orelor 5-5.30. A trecut prin filtrul a două baraje M.Ap.N.; la ultimul dintre acestea, aflat pe podul de la intrarea în comuna Otopeni și format chiar din ordinul generalului **Dumitru Drăghin**, se aud focuri de armă, iar militarii rămîn adăpostii pe marginea carosabilului preț de o oră.

La punctul de control din fața drumului spre aerogară — DN 9 colțana este oprită de maiorul **Dan Buzescu**; acesta efectuează recunoașterea și raportează generalului **Drăghin**, lăsînd apoi subunitatea în grija locotenentului-major **Constantin Ionescu** din U.M. 01874, care are ordinul de a o conduce în dispozitiv. Se urcă în cabina primului autocamion: mașinile se inscriu lent pe D.N. 9, cu toate că planul de cooperare între U.M. 01874 și Comandamentul Trupelor de Securitate, cunoscut cu exactitate de călăuză, stabilea ca traseu D. N. 10.

Locotenentul-major **Constantin Ionescu** a murit sfîșiat de gloanțe, iar calota craniană l-a fost spartă în două cu rafalele de foc. Nimeni nu poate răspunde în locul lui, nimeni din cabina primului camion nu a supraviețuit. Nimeni nu știe de ce stația-radio, pe care au găsit-o în stare de funcționare lîngă cadavrul zdrențuit al locotenentului-major **Ionescu**, a tăcut cu încăpătînire la apelurile repetate ale căpitanului **Zorilă**.

În fața sălii de așteptare, pe estacada aeroportului: un lanț de trăgători comandați de locotenentul-major **Lucian Pascu**. În fața estacadei, jos, alt aliniament de arme, sub comanda

dispozitivului defensiv al Otopeniului.

Militarii din U.M. 0865 Cimpina strigă desperați, se predau cu miinile ridicate, se comandă încetarea focului, dar gloanțele se răresc greu în zgometul asurzitor, în confuzia generală. Și tocmai cînd totul este aproape să se stingă, pe D.N. 9 răsare fără veste un autobuz TA-ROM cu angajați ai aeroportului, asupra căruia, odată ajuns în dreptul autocamioanelor, se dezlănțuie rafalele ce vor surprinde și mai mulți militari în picioare, cu miinile ridicate pentru a se preda. Autobuzul se retrage cu 8 pasageri uciși, focul încetează, supraviețuitorii sînt făcuți prizonieri.

Cînd, în plină desfășurare a tirului, maiorul **Paul Roman** a telefonat generalului **Dumitru Drăghin** să-l întrebze ce este cu autocamioanele sosite pe DN9, acesta a răspuns că au sosit în sprijin; abia așa maiorul a strigat de la fereastra biroului să fie oprit focul.

Generalului **Drăghin**, comandant unic al aeroportului, i s-a raportat imediat ce subunitatea de securitate U.M. 0865 și-a făcut apariția. Și generalul trebuia să fi auzit ploaia de gloanțe care a cutremurat pămîntul cîrînd după aceea. Trebuie să-și fi închipuit că tinerii trimiși în ajutor sînt spulberați. Ce l-a împiedicat să intervină pentru blocarea măcelului, de ce și-a ținut brațele încruciate cînd supraviețuitorii au fost făcuți prizonieri, pentru cîteva ore și tratați ca teroriști, de ce nu a dirijat acțiunea de salvare a celor 17 răniți și de transportare a celor 48 de morți... poate că va mărturisii în fața instanței de judecată. Și o va face atît de convingător încît să creadă și părinții, și rudele victimelor că nu a fost premeditat. Și nici stingăcie. Cu grade de general.

OLTEA MUTULESCU

De ce nu? „Unghia este oglinda sănătății“

În urmă cu două numere Flacăra a publicat un interviu cu doamna Christine Valmy, care domină cu autoritate coasta răsăriteană a S.U.A. în domeniul produselor cosmetice. Iată că astăzi vă prilejuim întâlnirea cu Jessica — un alt monstru sacru al industriei frumuseții. Împreună cu soțul ei, domnul Victor Vartoughian a creat pe coasta vestică a S.U.A. o rețea de saloane de cosmetică bine cunoscute de americani. Să vă mai spunem că și Jessica și Victor Vartoughian sînt de origine română, ca și Christine Valmy?

— Ce ați făcut înainte și cum ați ajuns aici în Los Angeles? Victor:

— Am plecat în 1961 din țară și am stat aproape 4 ani în Beirut. Apoi... norocul nostru... ne-am stabilit în Los Angeles, California. Fără să cunoaștem limba și fără să fim pregătiți pentru treaba pe care o facem acum. Eu am început să lucrez muncă necalificată, însă plătită bine. Am avut chiar două servicii o perioadă de 3 ani.

— Ați plecat cu familia?

— Da.

— Cîți ani aveți atunci?

— În 1963 aveam 28 de ani.

— Înțeleg că ați avut și o activitate de sportiv, si nu oarecare, ci de performanță, ca rugbist.

— Am început să joc ca jucător la PFT, — cu un antrenor foarte bun — și apoi am jucat la Știința Timisoara și după aceea m-am transferat la București și am continuat și am terminat cu „Constructorul“ București în 1980.

— Motivul plecării?

— Am avut o soră mai mare în Beirut. Si atunci am hotărât să mergem s-o vedem și-am plecat cu toată familia. Nu s-a fost cea mai ușoară decizie pe care am luat-o, plecam în necunoscut.

— Drumul de a începe difi- cil, așa cum de fapt a început drumul tuturor celor care s-au

realizat aici; nimeni nu i-a așteptat cu flori. Au înțeles de la început că fără muncă nu se poate.

— Nu există minuni.

— Iată că v-ați realizat.

— A fost foarte dificil. Însă ceea ce eu am făcut spre deosebire de alții a fost o chestie unică. Eu am pus bazele, ca să spun așa, ale industriei de... unghii în această țară.

— Cosmetice pentru unghii?

— Da. Pentru a crește și proteja unghiile.

— A... medicamente, deci?

— Nu medicamente. Produse

de uz cosmetic. Si pentru faptul că soția mea a fost manichiuristă și știa să facă asta practic, am combinat experiența amândurora. Știneam că Jessica și eu mîne am combinat toată

treaba asta și am făcut ceva nou pentru noiștii americani și pentru toată lumea. Adică noi

am creat diferența între — dacă vroia să mergem puțin mai feli-

nie — între unghii. Așa cum este și părul unui om și unghii-

le sînt de trei feluri sau mai multe. Am creat produse ca să

putem creștea aceste unghii, crescîndu-le, lungindu-le.

Doamnelor americane le plăse

cum lucrăm și vădese o grama-

dă de bani.

— Domnule Victor, testați-mă,

dar cum de v-ați orientat către

asta? — Soția mea lucra ca ma-

nichiuristă într-o prăvălie foarte mare și alături de dînsa era o doamnă mai în vîrstă care lua o multime de bani pentru acrilic, un produs pentru protejarea dinții. Zic: „Stai, dom-te, ce face asta?“ Așa mi-a venit ideea.

Jessica:

— Sînt mai multe metode. De pildă, punem mai multe rînduri de oă ne unghii, după aceea, dacă o unghie se rupe o repari și o îngrijești pînă unghia crește; dar dacă o unghie e căzută totalmente, — o pui la loc și crește...

— Ascultîndu-vă cum vorbiți, încep să regret că nu am nici o suferință cu unghiile.

— Sînt convinsă că o să luați

niste produse și, dacă o să le în-

trebuințeze doamna dumneavoa-

stră, o să vă dați seama că pro-

ductele create de domnul

Vartoughian, sînt într-adevăr

deosebite. Un beneficiu pentru

unghii de a crește extraordinar

și de a se menține sîndăoase.

Cînd te duci la doctor se uită

în urechi la limbă și la unghii.

Unghia este o oglindă a sîna-

nății.

— Am văzut la „Cartea re-

cordurilor“ un individ cu niste

unghii moștruoase.

— E o metodă de protejare a

unghiilor. Si asta o facem noi.

Noi le protejăm să nu se spar-

gă, să nu se rupă, să nu se dis-

trugă.

Victor:

— Rădăcina este sub unghie.

Este o pielită deasupra, care

protejează rădăcina ca să nu

întreze ea microbi. În Româ-

nia în Europa în general, se

face așa pielită, ceea ce este

greșit. Ideea este de a lăsa a-

cea pielită să protejeze fun-

daștea de a crește. Nu știu

cum se numește în România,

dar această piele are un punct

mort, carne moartă, dar aceea

este deasupra. Asta pielită tre-

buie neapărat lăsată acolo și

trebuie bine îngrijită... noi a-

vem creme de pielită, avem uleiuri de unghii cu fel de fel de ingrediente naturale, de plante, care hrănesc, înțelegiți ce spun?

— Da.

Jessica:

— Avem deci uleiul care pre-

zervează ca această pielită să

nu se facă uscată și să fie fru-

moasă să nu fie necesar să se

taie. Victor a făcut toate vitami-

nele astea în calitate de chi-

mist. Dar, așa cum am spus

de la început, el a văzut mai

departe, colaborînd imediat, s-a

demonstrat că diferite pro-

ducte au diferite efecte la un-

ghii: ca și părul și pielea, exis-

tă unghii uscate, normale și

există unghii care se sparg re-

pede. Avem tratamente pentru

diferite feluri de unghii. Am

fost primiți în lume care am a-

vut un salon dedicat numai pen-

tru îngrijit unghii și este

cel mai mare salon din lume.

Victor a văzut departe, a creat

și a format comorația și a făcut

produsele. Eu doar am execu-

tat.

— Nu v-a fost greu cînd ați

stabilit numele firmei?

Victor:

— Cred că a fost cea mai

mare greutăți pe care am fă-

cut-o. (rîde)

— „Am înțeles de la Emanuel

Tîntală că, printre cei care au

apelat la serviciile dumneavoa-

stră sînt nu numai oameni obis-

nuți, ci și personalități.

— Anul acesta am fost pro-

mulți în vîrstă de publicitate.

Si televiziunea, si reviste de

modă, înmînd de la doamna

Bogdan el toate articolele astea

mari, Barbara Streisand, Dia-

na Ross, toate au trecut pe la

noi.

— Da, Victor s-a revenit la

o idee care mă interesează și

ne cere vreau s-o marchez la

flacăra dînsa, asta interviu-

pe care le-am luat — faptul că

oamenii care au plecat din Ro-

mânia nu s-au dus din spirit de

aventură, ci din dorința de a face ceva, de a găsi un spațiu în care să se poată exprima cu mai largi posibilități, undeva unde nu este îngrijită inițiativa.

— Este adevărat. Eram unde unde nu mă puteam realiza. Cred că am făcut bine plecînd, deși am suferit foarte mult în perioada în care am stat la Beirut. Apoi aici, primii trei sau chiar patru ani au fost foarte grei. Am făcut și foamea. Însă au trecut toate acestea și încet-încet, dacă crezi ceva, și dacă este ceva nou, ești recunoscut.

— Die Victor, o ultimă întrebare: v-ar interesa o colaborare cu România?

— Sigur că da, aș face orice, dacă pot să ajut într-un fel. Si cred că există posibilități.

— Am văzut aici o sumedenie de diplome, de medalii, de trofee. Printre ele există unul care pe mine m-a emoționat. Este un semn de recunoștință din partea Armeniei pentru un ajutor pe care bănuiesc că l-ați dat atunci cînd a fost cutremurul.

— Nu știu dacă trebuie să

mai amintesc acest lucru, însă

chiar atunci cînd a fost cutre-

murul în România, mai înainte

de ceea ce s-a întîmplat în Ar-

menia, am format un comitet

ad-hoc prin organizația armenilor

din România și am lucrat o

perioadă de 30 de zile, zi și

noapte, pot spune, fără înșela-

re, și am trimis în România

pe vremea aceea 3 vagoane și

jumătate de marfă. Noi avem

un salon, așa cum vă spuneam

Jessica este cel mai mare din

lume și persoanele cele mai bo-

gate din lume vin acolo. Și cînd

noi am pus un afiș acolo și am

scris: „Asta este pentru Româ-

nia, vă rog să ne ajutați“ în

trei zile nu mai puteam să în-

trăm în salon, așa multe erau

lucrurile care se strînseseră.

GEORGE ARION ■

PARAPSIHOLOGIE

Un matematician american a descoperit că are tumoare la creier. A cerut să fie decapitat, iar capul să fie păstrat în viață prin congelare. Peste zece sau sute de ani cînd se va descoperi tratamentul cancerului ar urma să fie vînderat, iar apoi capul să fie transplantat pe alt corp. În felul acesta el va trăi din nou.

„Senzațional“, am gîndit atunci cînd am auzit povestindu-se acest fapt divers. Din punct de vedere științific este o experiență teribilă. Cîteva minute mai tîrziu însă am început să mi pun o umedenie de întrebări. Dacă admitem că mai există și alte lumi decît realitatea pe care o percepem noi, lucrurile se complică.

Putem oare exclude existența unor energii invizibile numai pentru faptul că noi nu știm mai nimic despre ele? Unii vorbesc despre suflet, alții despre o aureolă care învâluie corpul și care, atunci cînd omul moare, se desprinde de trup prin zona capului. Dacă aceste ipoteze sînt adevărate, atunci ce se întîmplă cu su-

Povestea unui cap congelat

fletul atunci cînd capul rămîne în viață, congelat? Și peste zece de ani, cînd capul va fi transplantat pe un alt corp, sufletul cui va fi în viață? Al capului sau al corpului?

reilor antropologice ale danturii a reconstituit un portret grafic. Rimaru avea dinții destul de mici, aranjați neregulat în arcade, ceea ce trăda un amestec rasial. A dedus că este un individ avînd caracteristicile rasei mediteraneene, cit și ale rasei dinarice, amestec foarte frecvent în cîmpia Dunării. A făcut trei portrete probabile distribuind caracterele în mod diferit. Pe baza lor s-a mers mai sigur cu investigațiile. Au fost eliminați suspectii care nu aveau aceste caracteristici.

Cînd a fost prins Rimaru, au avut surpriza să constate că e aproape identic cu unul din portretele grafice. I s-a dat și muște dintr-o bucată de plastilină și s-a văzut că amprenta este aceeași cu cea rămasă pe pielea victimelor.

Doctorul Riscuția a făcut această expertiză prin deducții științifice. Si, cu toate acestea, nu exclude o doză de intuiție și de percepție pară.

o susține la un sistem de ordina- toare de cea mai înaltă performanță. Dar problema care se pune este: isi va păstra acel cap personalitatea cu toate implicatiile parapsihologice, psihologice și biologice? Sau va deveni o piesă necesară pentru un robot tehnic. Pot ști cei care se preocupă de asemenea perspective de viitor care vor fi implicațiile unui astfel de experiment în colectivitatea umană „vizibilă“ și în structura organismului din „invizibil“ ale a-

Inteligenta pură, lipsită de emoționalitate, dirijînd societatea umană spre structura și funcționarea „ideală“. Ce bine că viața noastră nu se lungeste peste măsură și „moartea ca prieten“ ne eliberează de coșmarul unei experiențe vitale si din contextul utopiei. În fața unei asemenea probleme gîndul se întoarce la viziunile lui Huxley din „Brave new World!“

E de înțeles că o anumită inteligență se dorește imortaliza- tă prin congelarea capului ce

cestei colectivități? Admițînd că experimentul va reuși, se va ridica și problema etică elementară. Cum va suporta personalitatea acestui creier izolat exploatarea performanțelor sale?

Există și o latură macabă: deschiderea spre abuz prin exploatarea unor părți din organismul uman, menținute în viață și supuse voinței experimentatorilor. Să nu ajungă omenirea să-si dorească descompunerea fizică pentru a nu fi conduși spre o nouă formă de selavagism prin constrîngerea, torturarea și dirijarea spre scopuri obscure a unor părți din organismul lor. Ni s-ar putea aduce ca argument problema grefelor. Să nu uităm că o grefă se integrează într-un organism cu o finalitate vitală armonizată. Cum se va putea apăra un creier izolat în asemenea condiții de o constrîngere în scopuri criminale, chiar dacă este un ordinator perfect?

Înțeleg foarte bine gestul de solidaritate umană al celui care își cere moartea pentru a pune la dispoziția omenirii tezaurul cunoștințelor sale. Dar nu va deschide acest gest o poartă spre abuzuri prin folosirea experienței cîștigate prin asemenea procedeu la o nouă și macabră formă a furtului de idei? Cei care au o inteligență excepțională vor începe să se teamă de hoți. La fel ca și cei care posedă bunuri materiale. Nu se va ajunge oare în situația de a citi în zăbre stirea răpirii cutărui savant în scopul sustragerii creierului său?

Pe de altă parte, ar putea spune cineva, cită economie de efort! Pentru a obține informații de la cineva nu va fi nevoie de tortură! Ii scoți, pur și simplu creierul și îl conservi igienic într-o bancă de date și... la lucru! Ce tezaur practic inepuizabil de informație obții. Si în ultimă instanță, cu precauțiile de rigoare poți face dintr-un asemenea creier un alter ego o conștiință în plus care nu strică niciodată. Un sfetnic la ananghie psihologică, pe care poți arunca vina ori-cînd... în cazurile de insucces. Ce capitol captivant pentru științele juridice ale viitorului. Și ce sursă de venituri!

— Va rămîne sufletul captiv în acel cap menținut în viață în congelator?

— Pînă acum am citit și am meditat asupra fenomenologiei din lumea vie și din lumea de dincolo. Dar de bucăți de oameni vii nu m-am preocupat! Dar dacă va reuși un astfel de experiment, el va fi punctul de plecare al unui sir de orori.

— Ar putea apare un conflict între lumea vizibilă și cea invizibilă?

— Cred că între lumea noastră și cealaltă sînt destule conflicte. Fără îndoială că s-ar putea produce o tulburare. Dar riscul cel mare este pentru omenii în carne și oase. Ar putea începe tirania unor gangsteri vînațori de inteligență.

— Oare creierul desprins de corp își poate pierde din calități?

— Bănuiesc că da, pentru că e un organ viu care necesită conexiuni cu organismul în care s-a format, în context cu funcțiile sale fiziologice.

— Care din cei doi indivizi participanți la formarea hibridului va fi în viață?

— E posibil să se mențină corpul ca pe un animal interior. Capul este computerul. Oricum e dificil de răspuns.

Aveți voie să nu mă credeți

— Mai aveam o soluție pentru a continua investigațiile: să intru în dialog cu lumea de dincolo printr-un medium. Asta am și făcut. Am promis, că nu voi divulga numele și nici împrejurările în care s-a produs acest experiment. Notez însă întrebările pe care le-am pus și răspunsurile primite.

— Sufletul va rămîne prizonier celui cap congelat?

„Sufletul va suferi traumatisme care ar dezechilibra facultățile sale“.

— Cine va fi în viață? Posesorul capului sau al corpului?

„Experimentul în cauză nu are șanse de reușită pentru că propune o acțiune monstruoasă contra naturii și împietăază asupra inviolabilității și libertății ființei umane“.

AURELIA BORIGA ■

Chipul lui Rimaru

Am plecat la drum cu toate aceste întrebări. Interlocutorul meu este prof. dr. Cantemir Riscuția, antropolog. Cu ani în urmă el a reconstituit chipul lui Rimaru, determinînd în acest fel prinderea lui. Bănuiesc că vă interesează cum s-a întîmplat acest lucru.

Doctorul Riscuția, pe timpul acela cercetător științific principal la Institutul medico-legal, auzise de crimele lui Rimaru. Oamenii erau într-o panică îngrozitoare. Nu mai puteai privi în ochi o femeie fără ca aceasta să se teamă că în fața ei se află însuși asasinul. Într-o zi i s-a cerut să facă o expertiză criminalistică. Rimaru mușca violent pielea victimelor sale și la o femeie rămăsese vizibilă amprenta dinților. Doctorul a studiat mărimea dinților și aranjarea lor în alveole. Prin analiza caracte-

Gangsteri „ultimul răcnut“

I-am povestit doctorului Cantemir Riscuția intenția matematicianului american de a se decapita. „Ce orgoliu nemăsurat!“, au fost primele vorbe. Apoi a continuat:

Iată că s-a născut din curia Pandorei și ideea: Capul grefat pe un corp (fie el și al unui scelerat), căutînd tovărășia monstrului lui Frankenstein! Capul ordinator, reprezentînd

O CRIMĂ PERFECTĂ ȘI UN PROCES IMPERFECT

**Se caută vinovatul,
sau un vinovat?**

În ziua de 28 octombrie 1988, Trifan Alexandrina, în vîrstă de 58 de ani, a fost găsită moartă într-o tarla de porumb în care recoltatul tocmai se încheiase cu o zi înainte și unde sătenilor li se permisese să adune ce-a mai rămas. În fotografiile aflate la dosar, chipul femeii apare aproape desfigurată, cu fața vinată, umflată, plină de sînge amestecat cu pămînt, cu osul nazal strivit și cu un știulete de porumb înfipt adînc în gură, cotorul lui abia zăbindu-se printre buzele întredeschise. Din certificatul medico-legal, rezultă că moartea s-a produs nu ca urmare a loviturilor (toate în zona capului), ci a asfixierii, cu știuletele introdus în cavitatea bucală. Cînd a fost descoperită, în jurul orei 23, de către soțul ei, fața îi era acoperită cu o sacsoasă pe care acesta a recunoscut-o ca fiind cea în care el își lua mîncare la serviciu. Cele 2 traiste cu care victima fusese văzută de unii martorii intrînd în tarla pe la ora 10 nu se aflau lîngă ea, iar soțul a arătat că nu-și explică cum de a ajuns sacsoasă lui acolo, din moment ce victima nu folosea decît cele 2 traiste, iar acasă, în acest interval de timp, nu s-a mai întors. E clar că făptașul a luat cu el cele 2 sacsoase, dar problema găsirii lor n-a intrat în atenția anchetatorilor. Instanța a stabilit că decedul s-a produs între orele 12,30—13, cînd mai mulți martori (în ziua aceea tarla era împinzită de sute de săteni) au auzit în tarla tipetele unei femei („De ce dai, mă, în mine, nu mai da, mă, aoleu, m-ai omorît!”) și au văzut, printre cele circa 24 de rînduri înalte de coceni, silueta unui bărbat aplecat în față, îmbrăcat într-o canadiană albastră, căruia nici unul nu i-a văzut fața, întrucît acesta se afla cu spatele. De asemenea, nimeni nu a auzit-o pe femeia care țipa pronunțînd vreun nume. Și oare n-ar fi fost normal ca victima, văzîndu-se atacată de cineva și știînd că la ora aceea în tarla se aflau mulți consăteni care i-ar fi putut veni în ajutor să strige „Ajutor?” În aceeași noapte au fost arestați paznicii (primii suspecti) inclusiv Gavrilă Constantin. Acesta, la ora 4 dimineața cînd a fost ridicat, s-a îmbrăcat cu aceleași haine pe care le purtase cu o zi înainte: pantaloni maro, canadiană bleumarine, căciulă neagră cu urechi. După 3 zile, din lipsă de probe, a fost eliberat, ca apoi, în 8 noiembrie, să fie din nou arestat, iar în mai 1989 condamnat la 18 ani închisoare.

„Fapta imputată lui G. C. — se arată în decizia nr. 1635 a Tribunalului Suprem — a fost corect reținută pe baza recunoașterilor sale parțiale referitoare la prezența sa în lanul de porumb în ziua de 28 octombrie 1988 în jurul orei 10 (a.n.) și la îmbrăcămîntea pe care a purtat-o, respectiv o canadiană albastră, coroborate cu depozițiile martorilor Ursache, Eugenia și Mărgăneanu Valeriu, din care rezultă că în adevăr, în ziua menționată, aflîndu-se în lan, au auzit tipetele unei femei și au văzut aplecat asupra acesteia un bărbat îmbrăcat într-o canadiană albastră. Martorii au precizat că fapta s-a petrecut în jurul orei 12,30—13”. O faptă pe care inculpatul n-a recunoscut-o, dar pe care instanța a dedus-o și a impus-o dintr-un început, de parcă urmărirea să găsească nu vinovatul, ci un vinovat. Despre existența prezumției de nevinovăție se pare că pe vremea aceea nu se primiseră indicații.

**Dacă procurorul minte,
de ce n-ar minți
și martorii?**

Orice raționament, chiar dacă e logic și corect din punct de vedere formal, atîta timp cît pleacă de la o premisă falsă, de la un neadevăr, este fals, este ceea ce se cheamă un sofism. Citim în sentința penală nr. 36 (Dosar 432/1989) a Tribunalului Județean Prahova: „Actul de învinuire a reținut în sarcina inculpatului că în calitate de paznic (s.n.) la culturile de porumb ale C.A.P. Colceag, jud. Prahova, la data de 28 oct. 1988, după ce recolta de porumb fusese ridicată și diferite persoane din comună veneau să adune resturi de porumb, în urma unor discuții pe care le-a purtat cu victima și datorită unor stări conflictuale mai vechi, inculpatul a supus-o pe aceasta unor violențe și în final i-a introdus în gură un știulete de porumb”. Prima premisă falsă: calitatea de paznic a inculpatului. La data respectivă, G. C. nu mai era paznic la tarla și anchetatorul știa acest lucru. Nu ca paznic se afla el în tarla atunci, ci,

la fel ca ceilalți săteni, venise să adune resturi (fapt confirmat de martorii audiați). Întîlnirea cu victima este de asemenea o simplă supoziție, nedovedită cu nimic. Martorii au văzut în momente diferite și victima, și inculpatul, dar nicidecum împreună sau măcar la distanțe apropiate. Starea conflictuală este invocată, într-o manieră cel puțin bizară, chiar în certificatul medico-legal, care nu știm prin ce mijloace a stabilit că „victima a fost omorîtă de un fost iubit din tinerețe”.

Conform depoziției unui singur martor (din cei 56 audiați), inculpatul ar fi cerut-o de soție pe T. A. și aceasta ar fi refuzat. Se poate accepta ca mobil al crimei o revanșă după 40 de ani? Cum nici o altă mărturie despre acest conflict de tinerețe nu se mai află la dosar, „starea conflictuală” este actualizată printr-o confruntare de dată mai recentă, informație furnizată de martora Minulescu Dumitru, căreia i-ar fi povestit victima, cu 3 zile înainte de a muri, că paznicul G. C. n-a lăsat-o să adune știuleți, deși verișoarei lui i-a permis. În același timp, procurorul și judecătorul ignoră declarația aceleiași martore care afirmă că paznicul i-a sfătuit pe toți să nu intre în tarla, deoarece mai este de recoltat și a venit și cineva de la miliție să facă verificări.

Cel care a întocmit actul de acuzare, simțînd nevoia să psihologizeze mecanismul cumplitei agresiuni, apreciază că inculpatul, întîlnind-o în tarla pe T. A., a vrut „să-i aplice o corecție”. Putea un bătrîn astmatic, cunoscut în sat ca om pașnic și ca paznic cumsecade (n-a bătut și n-a făcut raport nici uneia dintre per-

soanele prinse furînd porumb) să aplice o astfel de corecție sadică și sălbatică fostei iubite, ziua în amiază mare, într-un loc pe care-l știa împinzit de oameni și în imediata apropiere (16 m) a unor drumuri circulabile și a unor puncte de lucru frecventate în permanență de personalul C.A.P.? Era iresponsabil, inconștient? Expertiza neuro-psihiatrică infirmă o asemenea ipoteză. Era poate beat și nu și-a dat seama ce face? Dar n-ar fi remarcat asta martorii care l-au văzut pe bicicletă, cu un sac de porumb pe portbagaj?

**Cine-i omul
în canadiană albastră?**

Criminalul avea pe el o canadiană albastră. Și G. C. era îmbrăcat în ziua aceea într-o canadiană... bleumarine. Deci el ar fi putut fi criminalul, nu? Informația privind canadiana albastră este furnizată de numai 2 martori: Ursache Eugenia și Vasile Ștefan. Vom vedea cit de inatacabile sînt aceste mărturii.

Ursache Eugenia. În prima declarație, datată 29 octombrie 1988 (deci a doua zi după producerea faptei) afirma că a auzit niște tipete de femeie, dar că nu a văzut nici o persoană de la distanța la care se afla (16 m, circa 24 de rînduri de coceni înalți de 1,50—1,70 m). Această declarație pare să fie și cea mai veridică, întrucît un alt martor, Pîtcă Ni-

colae, pe care martora l-a întîlnit imediat, declară: „Ursache Eugenia era agitată, spunea că a auzit o femeie tipînd și că a fugit, fiindu-i frică. Menționez că nu mi-a spus că ar fi văzut pe cineva. Fiînd cu șareta, eu m-am ridicat în picioare, aveam o vizibilitate pe o rază de 500 de metri, dar n-am văzut și n-am auzit nimic”. De-a dreptul spectaculoasă este o declarație ulterioară a martorei, care revine și arată că în prima n-a spus adevărul, pentru că a văzut la poliție un arestat în canadiană albastră și s-a temut, dar că, de fapt, în ziua de 28 a auzit tipete și a văzut un bărbat cu spatele, îmbrăcat într-o canadiană albastră de fiș, care nu părea nouă. Aceasta s-a întîmplat, după părerea ei, cam pe la ora 12,30—13.

Vasile Ștefan a auzit aceleași tipete și a văzut și el un individ în canadiană albastră la ora 14,15, cînd se întorcea de la S.M.T. Această oră este certă — singurul reper cert, de altfel — întrucît șeful său, Pîrcălăbescu Gheorghe, a confirmat și în instanță că tractoristul Vasile Ștefan a părăsit unitatea la ora 14,05. Cînd s-a dus la S.M.T., tractoristul l-a întîlnit pe inculpat la marginea tarlalei, sprijinit în bicicletă. „Nu știu cu ce era îmbrăcat, nu m-am uitat, pentru că nu m-a interesat”. Într-o a doua declarație, probabil văzînd și el ca și Ursache, de unde bate vîntul, și-a amintit că paznicul purta ceva de culoare închisă, ca apoi să precizeze că acel ceva era o canadiană albastră-bleumarine.

În canadiană albastră era îmbrăcat în ziua aceea și Groparu Victor, după cum singur recunoaște. A fost văzut în zonă chiar în jurul orei fatale. Cu toate acestea, el susține că nu a auzit nimic — nici el, nici persoanele cu care era: concubina, mama și surorile Cristea. A doua zi, Mareș Anghelina, concubina lui, i-a spălat hainele cu care a fost îmbrăcat, așa că nu s-au putut lua probe. La interogatoriu, mama lui Groparu a afirmat că fiul său purta în ziua de 28 octombrie un costum gri, pe deasupra căruia n-a avut nimic altceva.

În aceeași zi, soțul victimei, Trifan Nicolae, a fost îmbrăcat într-un halat de doc albastru (uzat), ceea ce nu-i departe de descrierea pe care i-o face un martor hainei agresorului: ceva de culoare albastră, trei sferturi de lungă. Mai adăugăm la aceasta și informația, deloc neglijabilă, că în lumea satului, bărbații poartă la cîmp, în zilele friguroase (în 28 oct. căzuase bruma), canadiene sau sube de culoare închisă.

**Dar ceasul cel rău
cine l-a fixat atît de bine?**

În ciuda absenței, în certificatul medico-legal, a oricărei estimări privind ora producerii decedului și numai pe baza depozițiilor martorilor (modificate, adăugite și coroborate) s-a stabilit că moartea a avut loc între 12,30—13. S-a procedat prin deducție, luîndu-se în considerare ora plecării de acasă a martorilor, la care s-a adăugat intervalul de timp cît aceștia au stat în tarla, determinîndu-se astfel ora întîlnirii cu inculpatul. Dintre toți, numai inculpatul avea ceas la el. Ganea Gheorghe a dat o declarație în care susținea că a plecat de acasă la ora 9,30, că l-a întîlnit pe inculpat în capătul tarlalei, l-a întîlnit cît e ceasul și acesta i-a răspuns că e ora 10,30. Într-o a treia declarație, Ganea vine cu o completare: el nu a crezut atunci că era numai 10, deoarece știa că plecase de acasă la ora... 11,30. Și cam în felul acesta au procedat și ceilalți martori, furnizînd în fiecare declarație ore diferite, iar onorata instanță n-a avut nimic de obiectat atunci cînd aceștia, sub jurămînt, au afirmat că mențin toate declarațiile date în perioada anchetei. Oricum, sare în ochi modul tendențios în care toți acești martori, pe măsură ce se depărtează în timp de eveniment, deplasează către amiază momentul plecării de acasă. Dar oare nu e în firea lucrurilor ca țărănul să plece la cîmp dimineața și nu la amiază, data fiind și împrejurarea specială a acelei zile, cînd C.A.P.-ul ridicase interdicția intrării în tarla de porumb?

Cum se explică acest decalaj supărător de cîteva ore care apare sistematic în toate declarațiile martorilor? Sînt aceștia mai credibili decît inculpatul, care susține pe toată durata anchetei, cît și în instanță că ultima dată a fost în tarla pînă în ora 10,30, cînd s-a și întîlnit cu unii dintre martori? Și cînd a început schimbarea de optică temporală? Bineînțeles, cînd s-a știut oficial că sin-

gurul suspect rămas în arestul poliției este paznicul Gavrilă C-tin. Cît privește mărturia tractoristului Vasile Ștefan care plasează evenimentul după ora 14, (precizăm încă o dată că aceasta este singura oră certă), instanța nu numai că n-o interpretează deloc, dar o mai deformează, o adaptează și o pune în consonanță cu celelalte.

Un alt punct forte al rechizitoriului îl constituie depoziția martorilor care l-au văzut pe inculpat în zonă în jurul orei 12,30—13. Astfel, potrivit spuselor Alexandrei Pavel, la acea oră G. C. se afla în sat și se îndrepta spre tarla (ca să săvîrșească fapta); după Coma Dumitru, la aceeași oră inculpatul venea din tarla (unde săvîrșise crima); după afirmațiile Eugeniei Ursache, el se afla în tarla și săvîrșea crima.

Lațul minciunilor

Pe măsură ce te afunzi în maldărul de declarații, ai impresia că participi la o cursă a minciunilor: toți se dezic de la o declarație la alta și se contrazic între ei, într-o adevărată cavalcadă de mistificări, pe care nici anchetatorii, nici instanța nu le-au sancționat. Iată numai cîteva exemple: Coman Traian susține că n-a întîlnit pe nimeni, în timp ce Groparu Victor susține că l-a întîlnit și și discutat cu el. Și mai spune Groparu că este nepotul lui Coman și deci putea să-l confunde. La rîndul său, Ganea Gheorghe arată și el că nu-l cunoaște pe Groparu. Dar ei sînt cumnați. Lista martorilor mincinoși este, fără exagerare, aproape la fel de lungă ca și cea a martorilor audiați.

Există, în toate aceste mărturii contradictorii, cîteva elemente certe: mai multe persoane au auzit tipetele femeii dar nici una nu s-a gîndit să intervină de asemenea, mai mulți oameni au descoperit cadavrul în coceni, dar toți l-au păstrat sub tăcere descoperirea. Trifan Alexandrina a murit maltrătată animal în într-un loc doșnic și nu în întunericul nopții, ci într-o tarla cu sute de oameni, la lumina zilei. Cît mai putea să salveze, nu s-a găsit nimeni s-o facă. I-a lăsat cadavrul să zacă pînă noaptea în cîmp, dintr-un reflex al lășității și indiferenței.

**„Avea să știu dacă am sau nu
un tată criminal!”**

Pentru d-na Manolescu Alexandra, fiică inculpatului, sîntem flacăra ultimei sale speranțe: după 3 ani, a învățat dosarul pe de rost și tot n-a priceput dacă tatăl său este sau nu criminal. După ce a studiat și noi dosarul, i-am dat dreptul. Nu avem calitate să dăm noi sentință asupra vinovăției sau nevinovăției unui om, dar putem demonstra că procesul și recursul lui Gavrilă Constantin sînt, cel puțin formal, o gravă eroare judiciară. Poate că de aceea, cel care a întocmit rechizitoriul, simțîndu-i construcția șubredă, a făcut următoarea precizare: „În cauza de față, datorită împrejurărilor în care s-a săvîrșit fapta, nu a fost posibil de a se administra probe directe care să confirme că inculpatul este autorul în fracțiunii”.

**După trei ani
„Flacăra” pe urmele crimei
în anul Colceag**

Oamenii din Colceag sînt bănuitori și reținuti cînd îi întrebă despre crima d-

ECT

ani. După ce i-am ascultat mulți, am priceput de ce au o acum 3 ani: tot se știau atunci pe căciulă, în sensul că mai ceva de la C.A.P. și le-a fost nău-l ia la întrebări cei veniți eteze cazul. Isteti fiind, au pripede, unde bat anchetatorii și, ape de complicații, au colaborat și au scăpat repede. Mulți din- fiind nestiutori de carte, au pus și n-au știut ce conținea în rea- clarată scrisă.

ă Niculina e o țigancă bună de beră și alunecoasă. baza declarației dumneavoastră, ilit că paznicul Gavrilă consuma băuturi alcoolice. De unde știți cru?

a prins odată cu un sac de po- mi-a cerut să-i aduc o sticlă de că vreau să scap. I-am zis că o ac, dar m-am făcut că uit. a amenințat sau v-a lovit? de ce să mint, mi-a vorbit fru-

prima dv. declarație făcută la ați afirmat că ați dat peste o ează în tarla, pe la ora 14,30 ind că e beată, ați vrut s-o tra- mină. Avea mina caldă, dar din- smaua de pe ochi ați înțeles că e. Această declarație n-ați mai rt-o după aceea. De ce?

n-am declarat așa. Nu știu car- ce-o fi scris în acel. Iar mi s-a părut, eu aveam ce, că spălasem rufe și poate de

ce n-ați spus nimănui despre ute? am gândit că era imposibil să nu a și altcineva peste moartă, de ce să mă poarte pe mine miliția nuri?

an Valeriu. Și acum, după 3 e foarte proaspătă amintirea ace- cumolite. Nu este nici o îndoielă zzi. Ipetele în jurul orei 12,30, am ieșea din tarla. A vrut să se i, dar a văzut un grup de sase e îndreptându-se chiar în direcția După părerea lui, Ursache Euge- nintit: era imposibil ca ea să fi tit de bine îmbrăcăminte fața- inind cont că o despartea 24 de de coceni înalți. El personal n-a e nimeni și nici nu s-a întâlnit cu l. L-a văzut, însă, pe Coman Tra- capătul tarlalei, sprijinit în bas- uindu-se spre locul de unde se tipete. Acum este convins că omul

văzut totuși știe multe, dar nu pentu că se teme. Și Mărgean, lți martori din Vilcele, recunosc ă în ziua aceea în sat aflase a- tă lumea cine e moartă din pare acum suspect că sotul i, tocmai el, n-a aflat nimic pînă 19, cînd a plecat s-o caute direct a, și, dintre cele cinci persoane însoțeau, cel care a descoperit il a fost chiar el. În final, Măr- aleriu declară că e dispus să vină ntă ori de cite ori va fi chemat.

ne Traian. Un om aproape in- ger în baston în urma unei pa- pe primește cu proteste și prețin- nu mai ține minte ce s-a petrecut rei ani. Încercăm să-i punem ci- trebări. Stupoare: începe să re- ur și simplu, declarația de la do- si aminteste faptele, dar își a- e declarația. Care este minci- deoarece cuprinde prea multe ăruri.

ecarația de Militie ați scris-o voastră sau altcineva?

scris-o altcineva, eu nu puteam

ecembrie 1991

ține creionul în mînă, am mina parali- zată.

— Dar puteați aduna cocoloașe? Pu- teați intra printre rînduri? Puteați să vă aplecați?

— Eu am declarat atunci totul la mi- litie.

— V-ați întâlnit, sau nu, cu Groparu Victor?

— Nu-l cunosc pe Groparu Victor.

N.R. — Nici după trei ani, Coman Tra- ian nu-si aminteste că este unchiul lui Groparu Victor.

Minculescu Dumitra. Recalcitrantă, artăgoasă, gata să ne pună pe fugă. S-o lăsăm în pace, că ea e singură și n-are cine s-o apere, că și așa o înjură și-o amenință pe la porți nebunu' ăla de Tri- fan (sotul victimei).

— E așa de periculos Trifan?

— Ce mă-ntrebați pe mine, știu tot sa- tul. Parcă pe biata Lisandra n-o bătea, vai de capu ei ce rău trăia cu el!

— Dar la proces de ce ați declarat exact pe dos?

— Păi cred că se înțelegeau bine, că n-am fost io în casa lor să știu că nu se-nțelegeau.

Ne-ar spune mai multe, dar îl este frică de Trifan. De ce de Trifan, și nu de ru- dele ucigașului, împotriva căruia a dat declarație? La această întrebare nu ne răspunde. Și ea auzise în ziua aceea, pe la patru după-amiază, că Lisandra e moartă în cîmp, dar nu s-a gîndit că tre- buie să antîne pe cineva.

Trifan! Omul de care se teme tot satul

Străbătînd satul în lung și-n lat, am aflat că toți se tem de Trifan și de băie- ții lui. Sint, ne spun sâtenii, cu mina la gură, niste oameni răi și vesnic puși pe scandal. Chiar și la Primărie ni s-a spus că nu există zi în care Trifan să nu in- iure pe cineva sau să nu se imbete — și asta nu de cînd i-a murit nevasta, ci dintotdeauna. Ca să evite o eventuală ieșire din partea acestuia, primarul ni l-a adus la Consiliu. Am avut cu el o discutie lungă, în care noi ne-am încapă- ținat să-i punem întrebări directe și pre- cise și el s-a încapăținat să ne depene, cu exasperant de multe amănunte, isto- ria căutării Lisandrei în lanul cu po- rumb. Totuși, citeva răspunsuri tot am obținut.

— E adevărat că soția dv. a fost lubita de tinerete a inculpatului?

— Nu, ca băieții la horă, am jucat cu toții, dar altceva n-a fost. (N.N.: N-am găsit în tot satul un singur om care să confirme această ipoteză, atît de supra- licitată în rechizitoriul.)

— Dv. sau soția dv. ați avut vreodată vreun conflict cu Gavrilă C-tin?

— Niciodată.

— Atunci cum vă explicați că a putut face așa ceva?

— Păi, după cite am înțeles la proces, cică a vrut să-și bată joc de ea, ea n-a stat, a tipat și atunci el i-a băgat sticle- tele în gură.

— Credeți sau știți că a fost violată?

— Asa cred și așa am înțeles.

— Dar v-ați interesat să vedeți dacă certificatul medico-legal a stabilit că a fost sau nu violată?

— Păi atunci de ce a omorît-o, ce mo- tiv avea?

— De ce i-ați bănuît de la început pe paznicul, în special pe Gavrilă? Era el un paznic așa rău, te puteai aștepta de la el la violențe?

— Nu știu dacă era rău, dar mi-a spus soția că într-o zi n-a lăsat-o să intre în tarla, de ală l-am bănuît pe el.

— De unde știți dv. chiar din ziua cînd l-au arestat pe Gavrilă pentru cer- cetări că el este criminalul? Ați năvălit la miliție cerînd „moarte pentru moarte“.

— Păi stiam din declarațiile martori- lor, de la dosar stiam!

— Dosarul cu declarații fusese așa re- pede întocmit?

— Da, sigur.

— Și ce conțineau aceste declarații?

— Tot, cum a omorît-o, cum s-a in- tors acasă și a dat foc la haine, să nu i le găsească, tot.

— Vă înțelegeați bine cu soția, o bă- teați? E adevărat că ați vrut s-o aru- cați în fîntină chiar în preziua crimei?

— Asta-i măgărie. Ne înțelegeam foarte bine, mai erau și certuri, dar si matele-n om se ceartă. Dar știu cine v-a spus minciunile astea: Minculescu Du- mitra, care a spus asta și la proces.

— Nu-i adevărat, la proces a spus că știa că vă înțelegeați bine. Ce fel de om era Gavrilă?

— Nu era normal la cap! (n.n. De la fratele lui Trifan aflăm că inculpatul era un tip normal, serios, altfel nici n-ar fi putut face serviciu 35 de ani în petrol și gaze).

A doua zi s-a tinut dîmă noi prin sat și ne-a abordat în magazin: „Ce vreți de la mine, iar o să mă chemați pe la procese, le-am zis și băieților mei că mi-e frică, că nu știu ce vreți“. Privindu-l cum își frămînta mințile și cum îi jucau în toate părțile ochii înroșiți, am avut o străfulgerare: Cînd tipa în tarla, victi- ma nu striga ajutor, ci îl întreba pe a- gresor de ce o bate. Însamnă că cel care o lovea nu era un străin. Mai mult decît atît, oricare alt bărbat, în afară de sotul ei, s-ar fi temut s-o bată atît de cumplit într-un loc atît de expus, în care oricînd putea apărea cineva.

VALERIA DORNEANU ■

Diversiunea maghiară și distrugerea monumentelor armatei române

Pe o coloană din ziarul „Dimineața” din 6 noiembrie a.c., apare, sub titlul „Monument profanat”, următoarea știre capabilă să alarmeze pe neașii „români ca brazil”: „Iată, că și în județul Brașov — unde pînă acum un an (sic!) au existat animozități interetnice (?!?! n.n.), dar ceva, se pare, vrea să le stir- nească — a fost profanat un monument dedicat eroilor Armatei Române! E vor- ba de monumentul eroilor neamului — ridicat în 1918, în memoria celor căzuți în primul război mondial — în zona Ru- peea, în apropierea hotelurilor cu județul Harghita, într-o zonă cu populație se- cuiască. Monumentul a fost distrus. Po- liția efectuează cercetări. „Dincolo de inexactitatea unor informații (data ridi- cării monumentului, eronată), „știrea” Dimineții încearcă să insinueze că actul

O lupta „La Baionetă” și amintirea ei

Monumentul a cărui integritate era în discuție se află amplasat undeva pe un deal (o colină) cam la 6-7 kilometri de orașul Rupea, „în cîmp liber”, cum s-ar zice. Deși este închinat unor evenimente petrecute în timpul primului război mon- dial, el a fost ridicat tîrziu, prin anii 1936-1937, de o societate a plugarilor. Pînă atunci, în acele locuri nu existaseră decît niște morminte răsfrate, și de ro- mâni, și de maghiari. De fapt, ce se in- timplase aici? Între 1916-1918, în urma unui atac purtat foarte rapid, lipsit de informații, al cercetașilor (de ambele părți), armatele beligerante, români și maghiari, s-au trezit față în față, fără a mai putea evita lupta; brutală, directă și foarte singeroasă. Deoarece erau foarte aproape, confruntarea a avut loc „la ba- ionetă”. Au fost citeva sute? mii? de morți, dintre care foarte mulți îngropați în zonă. În '36-'37, Societatea Plugarilor din Rupea a ridicat un monument de piatră pe care s-a pus o placă de mar- mură în cinstea soldaților căzuți întru gloria nației. Inscripția de pe monument păstra un bun procent de ambiguitate privind ceea ce se întimplase la Rupea și morții care își aibiseră oasele pe-aici. Este vorba de o pisanie redactată numai în românește, a cărei formulă de expre- sie, era: a „eroilor căzuți pentru rein- tregirea neamului”. Nu se specifica ni- mic în privința originii etnice.

40% au votat cu F.S.N.-ul!

Primarul localității, Gelu Ioan Bu- zea, român de origine (căsătorit cu o sâsoaică), declara că „aici n-au fost niciodată animozități interetnice”. Asta cel puțin în vremile din urmă. (Deși, în primul război mondial, la ve- nirea armatei maghiare, aproape toată populația românească s-a refugiat pe co- lină. Nu s-a întimplat nimic, vreme de citeva zile, și oamenii s-au întors, trep- tat, la casele lor.

Și au mai trecut numai citeva zile pînă cînd, pe aceeași colină, a avut loc fai- moasă luptă dură, corp la corp). Nici pe 15-20 martie 1990 nu au fost disensiuni între români și maghiari, deși orașul Rupea se află pe șoseaua națională Brașov-Tirgu Mures, la numai citeva zeci de kilometri de acesta din urmă. Deși chiar în acele zile destul de tensionate lua ființă, aici, filiala „Vetrei Romă- nești”. Tirgușorul Rupea are drept popu- lație totală, cu tot cu două așezări din preajmă (satul Fișer și Gara-Rupea), cam 7600 de locuitori. Din aceștia, numai 1800 (aproximativ) sint maghiari. Restul, șasi, secui și, predominant, români. Și o informație neașteptată: din colonia de aproape 800 de alegători, în marea ma- joritate unguri, care formează colonia Ru- peea-gară, aflată la aproape 6 kilometri de orașul propriu-zis, dintr-o sursă si- gură aflăm că, surprinzător poate, peste 40% din maghiari au votat cu FSN-ul și nu cu UDMR-ul, cum ar fi fost de aștep- tat. Vor vota, oare, la fel, și anul viitor?

Suspiciunea ca o pasăre de pradă

Și totuși, suspiciunea planează, din cînd în cînd, ca o pasăre de pradă. După apa- riția articolului, referitor la deteriorarea monumentului, în „Gazeta de Transilva- nia”, președintele UDMR-ului din locali- tate a fost foarte revoltat. Mai ales, de tonul insinuant. Subprefectul Iancu i-a arătat gazeta, subliniind, spre apărare, că „în publicație nu erau date nume”. Oricum, chestiunea era încurajată: bănu- lala putea plana asupra oricui. La vreo 3 kilometri de locul monumentului era un sat românesc, Păloș, iar ceva mai în- colo un sat cu populație mixtă (etni- amestecate): Cafa. Opinia primarului Buzea despre starea la momentul actual: „S-a ajuns la un prag lamentabil, nu trebuie să se discute și să se răscolească

petrecut la Rupea ar fi fructul unor in- cercări de „stîrnire a animozităților in- teretnice”, presupunere ce se va dovedi exaltată (cel puțin). Ni se mai „servește pe tavă” încă o informație, ce ne anun- ță, așa, ca din intîmplare, că zona este locuită de populație secuiască. (Mai ales, acum, după puternicul ecou stîrnit de discuțiile fructuoase în Parlament cu privire la așa-zisa „țară a secuilor“...). Tot un articol care pune multe semne scormonitoare de întrebare apare și în- tr-unul din numerele mai vechi ale „Ga- zetei de Transilvania”, îngrijorată cu privire la soarta monumentului romă- nesc. Tonul ambiguu adoptat în aseme- nea împrejurări ne face să ne gîndim la arsenalul de zvонuri și informații care pot hrăni monstruosul corp al neliniști- lor interetnice.

unele animozități”. S-a găsit, totuși, o soluție care pare providențială: cineva a propus reamplasarea monumentului, dedicat morților de acum 75 de ani, chiar în orașul Rupea. Mai ales că, în localitate, nu se află nici un monument mai deosebit. Cu două zile înaintea Zilei Naționale, vineri 29 noiembrie a.c., a avut loc o reuniune la primărie, cu preoți și reprezentanți ai populației din locali- tate. S-a hotărît inițierea unui concurs de sculptură pentru realizarea unui mo- nument reprezentativ, realizat și ca pre- zență estetică în sine.

Huliganii veniseră înarmați cu răngi

Să recapitulăm, totuși, filmul exact al evenimentelor care au alarmat Poliția din Rupea. Cam în jurul orei de 15 sep- tembrie a.c., monumentul a fost găsit de- teriorat. De fapt, acesta era format din patru blocuri de piatră, piramidale, ma- sive. Din toate mormintele presărate pe colină, se făcuse, în anii premergători celui de-al doilea război mondial un sin- gur mormînt, simbolic. Mormîntul nu mai fusese niciodată profanat pînă atunci, în cel aproximativ 55 de ani de existență. Era amplasat pe o pantă înaltă; de acolo, blocurile fuseseră îm- pinse, de către făptași, în vale. Inscrip- ția nu suferise nici o deteriorare, doar blocurile fuseseră dărmate. Deoarece les- pezile sint din piatră masivă, nu au putut fi ridicate înapoi decît cu o mașină „auto- specială” (înzestrată cu macara în spate). Primăria a încercat să-l refacă, aducînd blocurile la locul inițial și ridicîndu-le într-o poziție verticală. De această primă distrugere s-a aflat în 16-17 septembrie a.c. Au fost anunțate cu această ocazie organele de investigație. Citeva zile, oa- menii primăriei nu s-au apropiat de blocurile respective, astfel încît „urmele lăuate de răufăcători să nu fie compro- mise”. Abia la data de 16 octombrie mo- numentul a fost făcut la loc. Dar, sur- priză: pe 23 octombrie, la numai cinci zile, dimineață, monumentul a fost găsit dărmat din nou. Pe 21 octombrie, paz- nicul de pășune trecuse pe-acolo și toate lucrurile erau în regulă, la locul lor. De data aceasta, problema avea lîtele mai încurcate. Se vedeau foarte clar urme de rangă care fortaseră urnirea din loc a blocurilor atît de masive. Răufăcătorii veniseră, deci, pregătiți. Premeditaseră a doua distrugere.

Cine sint vinovați?

Poliția a început cercetările imediat. De caz s-a ocupat, în mod special, pluto- nierul Toma. La stabilirea vinovaților au contribuit, în mod esențial, și niște cio- bani care circula prin zonă și care ar fi depus, după cum ne-a informat Poliția, mărturie că i-ar fi văzut cu ochii lor pe făptași asupra faptului. Au fost depis- tați doi suspecti. La amîndoi li s-a în- tocmit un dosar de anchetă. Cînd au în- ceput cercetările și zvонul investigațiilor s-a răspîndit printre localnici cei doi au dispărut. Amîndoi erau „un fel de oa- meni la stîna”, ajutoare angajate de cio- bani. Ceea ce e mai surprinzător, este faptul că sint amîndoi minori. Dar și mai surprinzător a fost faptul că sint de na- ționalitate română, ambii. Unul dintre ei se numește Munteanu Gheorghe, în vîrstă de 16 ani (după declarația plutonierului-adjutant Mitea Sandu). Amîndoi tinerii sint de loc din comuna Holbav, o locali- tate la 24 de kilometri de Brașov și la 50 de Rupea. Au primit citație și luni 2 decembrie, dimineață, vor fi aduși la secția de Poliție din Rupea pentru verifi- cările necesare și stabilirea situației de fapt. Motivația lor a fost cel puțin cu- rioasă: a fost o joacă în care au încercat să miste pe rînd piesele monumentului și să le arunce la vale. Pînă atunci, ne întrebăm dacă înconștiența lor a putut să-i ducă atît de departe pe cei doi puști.

MIHAIL GĂLAȚANU ■

Marele premiu nu-i o roată de cașcaval

● Post scriptum la Festivalul național de teatru „I.L. Caragiale”.

NEOCONFORMISMUL. Incontestabil, cel mai bun spectacol din actuala ediție a festivalului de teatru a fost „Ubu rex cu scene din Macbeth” (regia Silviu Purcărete, Teatrul Național Craiova). Marele premiu a fost însă acordat ex-aequo pentru „Ubu rex” și „Visul unei nopți de vară” (regia Liviu Ciulei, Teatrul Lucia Sturdza Bulandra). Juriul nu a reușit să se elibereze de aureola numelui lui Ciulei. E foarte adevărat, Ciulei este cel mai important regizor al nostru și a făcut un spectacol foarte bun. S-a întâmplat însă ca în acest an un alt regizor, Silviu Purcărete, să monteze un spectacol și mai interesant. În artă totul e posibil. Ciulei însuși, dacă ar fi fost în juriu ar fi acordat premiul spectacolului crioivean. Marele premiu nu este, se înțelege, o roată de cașcaval pe care să o poți împărți.

X

RULETA. Marca problemă era acordarea locului doi „Visul unei nopți de vară”, „Noaptea regilor” (regia Andrei Șerban, Teatrul Național București), „Minicinos I” (regia Vlad Mugur, Teatrul Odeon), „Marad-Șade” (regia V.I. Frunză, Teatrul Național Cluj), „Cintăreața cheală” (regia Petre Vutcărau, Teatrul Eugen Ionescu din Chișinău), oricare din aceste spectacole ar fi putut să fie pe locul secund. Tocmai această diversitate de formule concretizate în spectacole valoroase au dat caratele recentei ediții a festivalului. Am văzut mulți regizori valorosi, o adevărată inflație de actori extraordinari. Devine periculos să faci ierarhii.

X

[IMPOSTURA]. Nu a lipsit din festival nici impostura. Ea ne-a fost oferită de dramaturgia originală. Duminică la prânz am participat la un atelier-spectacol cu „Sarpele monetar” de Tudor Popescu. Unii au vrut să ne convingă că textul ar fi o piesă de teatru. Nu au reușit.

Mi-am pus însă întrebarea: pe ce lume trăiesc dramaturgii nostri?! Zilnic apar în presă reportaje, anchete, interviuri mult mai interesante și mai teatrale decât maculatura pe care ei o botează, în mod abuziv, teatru. Pe cine mai cred ei că păcălesc?

AURELIA BORIGA ■

Scriitorii spun NU

Scriitorul nu se pricepe la politică. Deplin stăpîn pe situație în lumea lui imaginară, el este, în schimb, stingaci și inoportun în viața practică („ses ailes de géant l'empêchent de marcher”). Așa se credea în secolul nouăsprezece.

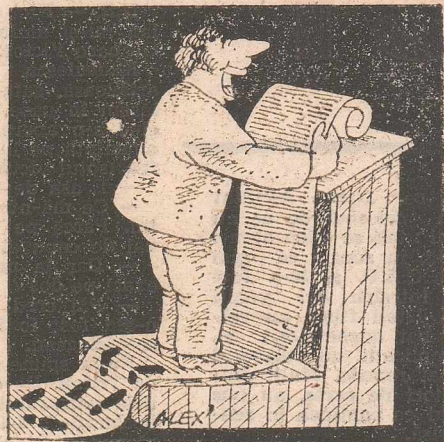
În secolul douăzeci — și mai ales după cel de-al doilea război mondial — concepția s-a schimbat. Scriitorul i se pretinde să fie — și în mare măsură el și este — o conștiință a epocii sale. Rolul lui politic — deosebi în U.R.S.S. și în țările din Europa de Est — a devenit atât de important, încît polițiile secrete și-au creat compartimente speciale ca să-l țină sub supraveghere.

Oricum, un scriitor, Aleksandr Soljenitin, a făcut cunoscută Occidentului adevărata față — îngrozitoare — a comunismului. Și tot un scriitor, Vaclav Havel, se află în prezent la conducerea unei țări care se scutură de comunism ca de un cosmar.

În România, în timpul dictaturii lui Ceaușescu, dintre scriitori s-au ridicat mai mulți opozanți al egi-mului decît din alte categorii profesionale. Tonul l-a dat Paul Goma, care încă din 1977 l-a înfruntat la scenă deschisă pe dictator. I-au urmat Dorin Tudoran, Aurel Dragoș Munteanu, Dan Desliu, Mircea Dinescu, Dan Petrescu, Ana Blandiana, Andrei Pleșu, Octavian Paler, Ștefan Aug. Doinaș, Ileana Mălăncioiu, Radu Enescu, Al. Călinescu și numeroși alții. Totodată, era cunoscut faptul că scriitori ca Eugen Jebeleanu, Marin Preda, Augustin Buzura, Nicolae Manolescu, Mircea Iorgulescu, Gabriel Dimisianu, Gheorghe Grigore, Valeriu Cristea, Gabriela Adamesteanu, Mihai Ursachi, Mihai Sim, Mircea Cărtărescu sau Florin Iaru (pentru a da numai cîteva exemple) aveau o atitudine independentă și lipsită de orice receptivitate față de estetica oficială.

Au existat, desigur, și numeroși scriitori care au colaborat cu autoritățile comuniste pentru a obține diferite avantaje sau, pur și simplu, pentru a fi lăsați în pace. Este greu să-i judecăm. Comunismul părea instaurat pentru o veșnicie și nu oricine avea rezistența morală necesară ca să trăiască o viață în-treagă în conflict cu autoritățile. Totuși, unii — ca Eugen Barbu, Corneliu Vadim Tudor, Dan Zamfirescu, Mihai Ungheanu sau Artur Silvestri — au făcut exces de zel, punîndu-se fără scrupule în slujba propagandei comuniste și a Securității și ducînd campanii necrutătoare împotriva propriilor lor colegi de breaslă.

După evenimentele din decembrie 1989, s-au produs mari schimbări — majoritatea îmbucurătoare — în acest tablou al participării scriitorilor la viața politică. În primele zile, cînd toată lumea plîngea de fîrîrire pe străzi și cînd oricine apărea la televizor era privit cu încredere și dragoste, ca un Mesia, cînd se realizase — dar numai din cauza confuziei! — acel consens pe care ulterior l-au tot propovăduit demagogie guvernării noastre, în acele zile mulți scriitori, chiar și dintre cei mai puri și mai clarvăzători, s-au lăsat iluzionați și au susținut echipa venită peste noapte la putere. În scurtă vreme, însă, ei au înțeles că noii conducători provin, în marea lor majoritate, din rîndurile acelor activiști ai P.C.R. care nu obținuseră tot ce doriseră în timpul lui Ceaușescu, fie

Desene de AUREL ST. ALEXANDRESCU ■

pentru că erau mediocri, fie pentru că aparțineau epocii Dej. Totodată, a devenit evident faptul că Securitatea, după un moment de derută și panică, s-a reorganizat și continuă să joace un rol important în societatea românească. Ceea ce părea spontan și sublim s-a dovedit a fi un calcul politic de o meschinărie specifică comunistă, o abilități cîinică exploatare a sacrificiilor făcute de tineri, un triumf al oportunistului și nerusinarilor, în aceste condiții, scriitorii — într-un număr impresionant și cu o fermitate exemplară — s-au situat în opoziție. Este semnificativ în această privință faptul că Alianța Civică este condusă de Ana Blandiana și că la conducerea Partidului Alianței Civice se află Nicolae Manolescu.

Dar nu trebuie să luăm în considerare numai activitatea politică propriu-zisă. La fel de important este faptul că foarte mulți scriitori își fac publică, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, înăderenta la comunismul distimulat și la democrația de paradă practicate azi în România. Articolele semnate de Alexandru Paleologu, Ștefan Aug. Doinaș, Octavian Paler, Adrian Marino, Dan Desliu, Petru Creția, Gabriel Liiceanu, Ileana Mălăncioiu, Ana Blandiana, Alexandru George, Gheorghe Grigore, Petre Stoica, Nicolae Manolescu, Gabriel Dimisianu, Mihai Zamfir, Radu Enescu, Gabriela Adamesteanu, Doina Urlicariu, Nicolae Motoc, Eugen Uricaru, Adriana Bittel, Toma Roman, Ion Cristoiu, Cornel Nistorescu, Nicolae Preliceanu, Ștefan Tănase, Anatolie Panis, Geo Șerban, Mircea Mihaies, Vasile Popovici, Cristian Teodorescu, Eugenia Tudor-Anton, Tia Șerbănescu, Liviu Ioan Stoiciu, Dorin Pona, Elena Ștefci, Haniela Ștănculescu, Mariana Marin, Radu G. Teșcu, Ioan Rudeanu, Radu Călin Cristea, Vartan Arachelian și de numeroși alții (nu zeci, ci sute!), printr-o serie de figuri și scriitori de la Flacăra, pe care cititorii îi

În atenția domnului prim-ministru Theodor Stolojan

Mafia roșie a cinematografiei între celula de partid și economia de piață

Revoluția din decembrie 1989 a trecut în virtul picloarelor pe lângă cinematografia română. Fostii mahari din Centrul ROMANIA FILM sînt în continuare, cu arme și bagaje,

la conducerea cinematografilor române, devenită cu mult mai centralizată decît pe vremea zbirului roșu al culturii, tovarășul Dulea. În treacăt, am putea aminti:

● Sergiu Nicolaescu — senator, vicepreședinte (la umbra cuvîntului „benevol”) al Consiliului Național al Cinematografiei (CNC) — organism guvernamental! —, patron al Casei de filme CINE-TV București și director al Studioului de creație cinematografică SOLARIS. Pătruns de pe terenurile de tenis ale tovarășului Maurer în cinematografie, pe care a infestat-o ani de zile cu subproducții, a fost secretarul de partid al ACIN și, ca influență, omul nr. 1 din cinematografia socialistă.

● Decebal Mitulescu — director de difuzare în cadrul Regiei Autonome ROMANIA FILM (RARF), fostul secretar PCR al Centralei comuniste cu același nume.

● Puica Poadeanu — director Import-export în cadrul RARF, fost director general al Direcției Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor (DRCDF), fiica fostului ministru al Justiției pe vremea lui Dej și a Cănelului.

● Dumitru Fernoagă — șef al serviciului Programare-difuzare din cadrul RARF, trimis cu delegație în funcția de director al Întreprinderii Cinematografice a Municipiului București (ICMB), pentru a stăpîni dorința legitimă de transformare în societate comercială a salariaților din cadrul ICMB, fost secretar PCR al caselor de filme din vremea odiosului și fost director al Casei de filme 5 — unde au fost produse majoritatea „Omagiilor”.

● Ion Militaru — referent principal la serviciul Programări din cadrul RARF, fost președinte al Comitetului de Cultură și Educație Socialistă, sector 2, București.

● Floarea Ion — șef serviciu rețea, în cadrul ICMB, fostă secretară PCR la Arhiva Națională de filme.

Cu astfel de indivizi „rafinati” la cîrmă cinematografilor române, ne-ar mai putea mira proliferarea afacerilor de culise și a ilegalităților comise „cu miinile curate”? Ne-ar mai putea mira oare faptul că, împotriva cursului de democratizare și de trecere la o economie de piață, împotriva tuturor prevederilor legale și, în sfîrșit, a bunului simț, întreprinderilor cinematografice care s-au declarat în favoarea transformării în societăți comerciale, nu li se permite autonomizarea și,

mai mult, sînt supuse unor intimidări și le sînt impuse tot felul de condiții abuzive pentru a li se jefui patrimoniul, în folosul aceluiași stimabili domni-tovarăși?

În rîndurile care urmează vom exemplifica această stare explozivă, urmărind încercările de autonomizare ale ICMB. Cititorii vor judeca singuri amănuntele acestei afaceri oneroase, pe care — sperăm —, dl prim-ministru va găsi cu cale să o stopeze.

După apariția Legilor 15 și 21/1990, legi care creau cadrul necesar constituirii și administrării societăților comerciale, sindicatului salariaților din Întreprinderea Cinematografică a Municipiului București (ICMB) — întreprindere care cuprinde toată rețeaua cinematografilor bucureștene — a hotărît transformarea ICMB în societate pe acțiuni, sub titulatură de S.C. CINEMAMA S.A. În urma acestei hotărîri, sindicatul ICMB își împuternicește reprezentanții să facă toate demersurile necesare. Calculul era simplu. Prin această autonomizare, întreprinderea își lua soarta în propriile mîini și, în măsura în care munca salariaților ar fi fost de calitate, încasările ar fi crescut, repercutîndu-se în nivelul veniturilor individuale.

Zis și făcut. După efectuarea reevaluării întregului patrimoniu și întocmirii celorlalte acte necesare, concluziile au fost transmise Comisiei Naționale pentru Privatizare și Ministerului Economiei și Finanțelor, iar materialul documentar pentru constituirea societății a fost înaintat spre avizare Consiliului Național al Cinematografiei (CNC) — instituție guvernamentală —, cu numărul de înregistrare 5, din 7 ianuarie 1991.

La acest demers nu s-a primit nici un răspuns din partea CNC, nici în ziua de azi.

În aceste condiții, sindicatul ICMB s-a adresat, în luna martie, Guvernului, pentru eludarea chestiunii. Drept urmare,

în ziua de 17 aprilie, s-a efectuat un arbitraj, condus de fostul ministru al Economiei și Finanțelor, dl Eugen Dîmărescu, arbitraj care a durat aproximativ trei ore și la care au fost prezenți: Dan Pîta — președintele CNC; Sergiu Nicolaescu — vicepreședinte „benevol” al CNC; Constantin Vănel — regizor, director de studio de creație cinematografică, conducător DRCDF, reprezentat prin Puica Poadeanu — director general, Marin Alexandru — director tehnic, Stancu — director economic. De cealaltă parte, au participat reprezentanții Studioului Cinematografic Buftea, animați de aceeași dorință de a se transforma în societate pe acțiuni, și reprezentanții ICMB — respectiv fostul director Ovidiu Andrei și liderul sindical Marin Stoianescu —. ICMB avînd și mandatul de a reprezenta interesele întreprinderilor cinematografice județene Argeș și Constanța, a căror opțiune era tot transformarea în societăți pe acțiuni. Hotărîrile luate cu acel prilej au fost: 1. Înființarea unei Regii Autonome de Distribuție și Difuzare a Filmului cu 33 de filiale în teritoriu; 2. Înființarea pe scheletul fostei Centrale ROMANIA FILM a unei Regii Autonome de Distribuție a Filmului; 3. Constituirea a trei societăți cinematografice pe acțiuni, respectiv trecerea la această formă de autonomie a ICMB, ICJ Argeș și ICJ Constanța.

Într-un număr al revistei, articolele, însumate, constituie un front al opoziției electuale de care nu se poate face abstracție. Lor se adaugă luările de atitudine ale unor scriitori români de mare prestigiu din străinătate, ca Eugen Ionescu, Petru Dumitriu, Monica Lovinescu, Virgil Turca, Dumitru Țepeneag, Dorin Tudoran și, bineînțeles, Paul Goma, care nu a încetat să judece cu veritate orice încercare de înjosire a demnității naționale.

În zadar continuă Corneliu Vadim Tudor și cei citivi stinători ai săi să denigreze, cu mijloace securistico-ihalagistici, această elită. Denigratorii nu mai au loc credit moral. Ei mai găsesc audiență numai în surdile unor cititori complet necultivați, lipsiți de discernământ.

Mai dureros este faptul că unii scriitori pe care „lăta se conta și-au vindut cu ușurință sufletul popoului, pentru a obține diferite favoruri sau, pur și simplu, dintr-un orgoliu de moment. Criticul literar Eugen Simion a apărut cu promptitudine la telefon pentru a contracara atacurile la adresa regimului fesenist lansate de Grupul pentru Dialog Social. El a dezavuat demonstrațiile anticomuniste din fața Universității și i-a admonestat energic pe scriitorii care fac politică — prin politică înțelegând exclusiv criticarea actualei conduceri a țării. Printr-o nplă coincidentă, același Eugen Simion a devenit, imediat după acest tur de forță, academician, a primit un premiu (literar!) al Ministerului de Interne, a tratat în conducerea unei reviste literare, *Literatorul*, înființată exact într-o perioadă în care alte reviste erare dispar din lipsă de fonduri, a fost cooptat în ita președintelui țării etc. (Pentru comparație: Nicolae Manolescu, cel mai important critic literar contemporan, nu este academician, iar revista pe care o nduce, *România literară*, se află la un pas de dispăie, din lipsă de hirtie!).

Supărându-se ca... nu, zicala cu văcarul nu mai ate fi folosită, de cind avem un Văcaru în Parlament supărindu-se, deci, fără motiv pe aproape toată luea, Valeriu Cristea l-a secondat pe Eugen Simion. n grupul antidestabilizator de la *Literatorul* mai fac erte doi scriitori de mare popularitate — Fănuș agu și Marin Sorescu — care mai mult au de pier- t decit de cistigat din toată afacerea.

Marginalizat și insultat cu o brutalitate pe care n-o erita, Adrian Păunescu a făcut greșeala de a se a- opia, în replică, de tot felul de fosile, ca Nicolae rbru sau Ilie Verdet, Romulus Vulpescu, eruditul și finatul traducător și editor, acceptă, în mod stu- fiant, să colaboreze la *România Mare*. De aceeași bire dă dovadă și Grigore Vieru, care are însă ca cumstanță atenuantă faptul că aflindu-se la dis- ntă mai mare de București nu vede deosebirea din- e patriotismul autentic și retorica patriotardă de spiratie ceausistă din paginile imunde reviste con- use de Corneliu Vadim Tudor. Șt. Cazimir și-a asu- at rolul de măscărici al Parlamentului, rol care nu asa de nevinovat cum s-ar părea, din moment- tribuie la relativizarea unor atitudini politice anșante. Nu de umor duceam lipsă noi, românii.

În trecut, un scriitor putea găsi numeroase justifi- ri pentru colaborarea sa cu autoritățile. Acum, să, cine susține într-o formă sau alta comunismul ilar că nu mai are nici o scuză. Din fericire, cei ai mulți și mai buni scriitori nu-l susțin. În vacar- ul voci al momentului, NU se aude mai puter- ic și mai clar decit DA. Trăgind o linie și făcînd talul, se poate afirma fără nici o reținere că scri- orii spun NU.

ALEX. ȘTEFANESCU ■

Premiere și puciuri

● Trei noi premiere pe scena bucureșteană: Tea- trul Odeon „...au pus că- tușe florilor”, de Fer- nando Arrabal, regia A- lexander Hausvater; Tea- trul Mic „Monștrii sacri” de Jean Cocteau, regia Cornel Todea; Teatrul Nottara „Transfer de personalitate” de Dumi-

tru Solomon, regia Mir- cea Cornișteanu.

● Premieră la Teatrul Dramatic Galați, „Mătră- zuna” de Machiavelli, re- gia Mihai Lungeanu.

● S-a încheiat Festiva- lul Teatrelor din Moldova, care a reunit teatrele din Iasi, Chișinău, Bacău, Ca-

hul, Bălți, Piatra Neamț, Botoșani.

● Incepe la Cluj „Săp- tămîna teatrelor naționa- le”. Între 17 și 22 decem- brie, vor participa tru- pele din București, Cra- iova, Iași, Timișoara, Tirgu Mureș, și, bineîn- țeles, Cluj. Evenimentul se desfășoară pe fondul unor mari tulburări în interiorul teatrului clu- jean, un grup de actori încercînd să-l înlăture de la conducere pe V. I.

Frunză. Tinărul regizor se află în acest moment la Budapesta unde mon- tează un spectacol. A- fiind de manevrele din teatru, a trimis cererea de demisie, care nu a fost aprobată. Deocamdată teatrul are un nou direc- tor artistic, pe Mircea Ghițulescu, fostul direc- tor al teatrelor.

● În funcția de direc- tor al teatrelor la Minis- terul Culturii a fost nu- mit regizorul Cristian Hadji-Culea. (A. B.).

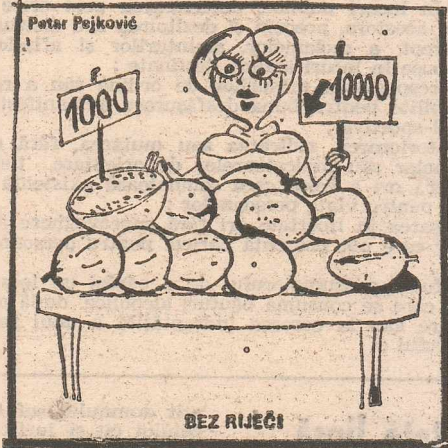
FILM

Sîni goi și fese goale

Prin titlurile pe care le dau creațiilor lor, artiștii se definesc pe ei înșiși. Shakespeare s-a definit pe sine prin *Hamlet*, așa cum Cervantes a făcut-o prin *Don Quijote*. La fel Dante prin *Divina Comedie* sau Eminescu prin *Luceafărul*, Brâncuși prin *Coloana in- finitului* și Marin Preda prin *Cel mai iubit dintre pă- minteni*. Și așa mai departe. De ce nu s-ar defini și cineastii noștri prin titlurile pe care le pun filmelor lor? ! Nicolae Corjor se definește prin *Liceenii*, Mir- cea Mureșan prin *Miss Litoral*, Iulian Mihu prin *Flăcăul cu o singură bretea*, iar Geo Saizescu prin *Harababura*.

Vă dați lesne seama că aici am vrut să ajung, adică la ultima premieră a cinematografilei noastre libere. Atît de liberă încît cineastii noștri nu știu ce să facă cu atita libertate! Libertatea le-a încurcat rău de tot modul de gîndire și exprimare! De aceea, mulți dintre ei, majoritatea chiar, preferă să rămînă la „vechile structuri”. Iată de ce la premiera *Haraba- burii* am avut impresia că-l vîd în sală pe Dulea. Stătea printre spectatorii de rînd, ca în vremurile lui bune, și se bucura de ceea ce vedea pe pinză! Un film tipic dulist: fals, fără nebulie creatoare, cu situații și poante trase de păr, cu gaguri „sparte”, neconstruite, neduse pînă la capăt, cu tot felul de găselnițe răsuflete, un amalgam departe de a aspira la numele de artă. Și Dulea ridea, probabil, de feiul cum au înțeles să evolueze cineastii noștri. Ei cred că gîndesc liber, neconstrînși, că au curaj creator: dacă ieri Nicolae Corjor făcea un film întreg pentru un sîrut, astăzi, domnilor, o puteți vedea pe Teodora Măreș, goală, așa cum a făcut-o mă-sa! (iertăți-mi expresia). Desigur, fată de „noutăți” de acest fel sau gen „Măta-Hari”, totul este pe gustul lui Dulea: precauția, bilbiiala, incloceala, gratuitatea, încetineala, cu un cuvînt, pseudoharababura.

Tovarășul Dulea poate fi, deci, mulțumit: nici unul din regizorii pe care el i-a păstoriți nu-l trădează.

Chiar dacă se pomeneste de un „senator”, contextul te duce mereu înapoi, spre inactual. Lipsit de actualitate estetică, filmul e lipsit de actualitate propriu- zisă (socială, politică etc.). De n-ar fi fost din cînd în cînd animalele în cadru, cred că n-am fi avut nici comedie. Comedia este, într-adevăr, exagerare, hara- habură, dar o harababură organizată, elaborată, struc- turată pe un sens, nu o aglomerare neglijentă de in- timplări, vorbe și situații.

Cu acest film, a cărui platitudine de substanță nu justifică titlul, Geo Saizescu se coboară sub nivelul creațiilor sale anterioare. Cu sîni goi și fese goale nu poți aspira decît cel mult să concurezi revistele porno. Oare cînd vor reuși cineastii noștri să concu- reze presa, libertatea și forța ei de persuasiune? A trebuit să vină un amator, un începător, Florin Codre, și să impună, prin *Sobolanii roșii*, o stachetă de la care trebuie să înceapă filmul românesc. *Sobolanii roșii* e, deocamdată, singurul film liber de prejudecăți care încearcă să se alinieze la startul libertăților de gîndire și comunicare atinse de presa independentă.

Sper că Geo Saizescu, un comediograf hărăzit de la natură, să iasă cît mai repede din crisparea dulistă a tranziției și să-și dea drumul, să explodeze, să umple ecranul de umor și vitalitate, să creeze o mare hara- babură, o harababură autentică însă, nu o imitație proastă, o cacealma, o făcătură!

GRID MODORCEA ■

De-a japca

La acest arbitraj nu s-a în- belat nici un protocol scris, mîndu-se pe probitatea unui ministru (Dijmărescu), a unui tru adjunct (Sorin Petre) unui senator (Sergiu Ni- oiaescu). Replica surizătoare a lui Dijmărescu a fost că tre- uie avută încredere în cuvî- nile unui ministru, ale unui mi- istru adjunct și ale unui sena- or — recte, în „mîinile curate” le... comisariului Muklovani!

Cît de curate mîini, judecați nguri, stîmăți cititori, domnia a cumulînd funcțiile de: sena- or — ilegală decît adăugarea, fie a și „benevolă”, a funcției de icepresedinte al unui organism uvernamental (CNC) — patron l Casei de filme CINE-TV ucurești și director al Studioul- i de creație cinematografică OLARIS. Pe cînd și funcția de atron al unor săli de cinema entru binecunoscutul creator l „nemuritorului” slogan: „Ro- năni, mă cunoașteți, urma- i-mă!”, rostit atît de revoluțio- iar pe postul național TV, în eara zilei de 22 decembrie 989?

De menționat că, atît con- ducerea CNC, cît și cea a DRCDF u au pomenit nicî un cuvî- nel despre o eventuală împăr- ire a patrimoniului viitoarelor ocietăți pe acțiuni cu viitoarea Regie Autonomă de Distribuție i Difuzare. În final, s-a stabi- it că în termen de șapte zile onducerea CNC să avizeze și ă transmită la Guvern toate aterialele și documentația pentu aprobarea finală.

Cum s-au desfasurat pe mai lertate evenimentele? CNC nu a transmis dosarul la Guvern, mîndu-și promisiunile. Ca răs- pons, sindicatul ICMB declară grevă generală în ziua de 7 mai a.c., organizînd totodată și un mars de protest în fața Palatu- lui Victoria, mars la care au participat și reprezentanții ICJ Areș și Constanța. Cu această ocazie a fost prezentat din nou

Guvernului, respectiv consilie- rilor Muntean și Negrut, docu- mentația privind transformarea în societăți a celor trei întreprinderi. Urmarea acestor ac- țuni, CNC își prezintă punctul de vedere direct primului mi- nistru Petre Roman, sub nr. 420/ 8 mai, în care se condiționea- ză avizarea favorabilă a consti- tuirii celor trei societăți, de pre- luarea din patrimoniul ICMB a cinematografelelor Patria, Sea- la, Favorit și Eforie, iar din pa- trimoniile celor două întreprin- deri județene, a cite unui cine- matograf nenominalizat. „Bună” treabă! De aici încolo, începe, jocul de-a japca!

Loviturile prin surprindere trec pe la primul ministru?

Ajunși în acest punct, citeva considerații se impun. Orice sală de cinematograf, funcție de ca- pacitate, categorie de confort și poziție, este cotată la un anu- mit nivel al încasărilor, de acest nivel depinzînd și veniturile sa- lariaților. Cele patru cinema- tografe condiționate în a fi pre- luate din patrimoniul ICMB sînt cele mai bine cotate săli din București și realizează im- preună o pondere însemnată din încasăările ICMB. De asemenea, modul de lucru al CNC este cel puțin ciudat căci, în timp ce prezentarea „originalului” punct de vedere ajungea direct și ne- mijlocit chiar în brațele dlui

prim-ministru, pe de altă parte, în mod cu totul inexplicabil, respectiva faimoasă adresă, care conținea explicit propunerea de jecmănire, a ajuns la conștiința ICMB aproape întimplător. Să aibă vreo legătură această in- timplare cu zvonurile potrivit cărora dna Carmen Galin — so-ția dlui Pița — ar fi bună pri- tenă cu dna Mioara Roman — soția ex-premierului?

Drept răspuns, ICMB remite la Guvern adresa înregistrată cu nr. R 5/2837/11.06.1991, în care își expune punctul de vedere și concluziile arbitrajului efectuat de dl. Dijmărescu, insistînd a- sura dorinței de înființare a S.C. CINERAMA S.A. și a ne- cedării din patrimoniu a nici unui cinematograf, cu atît mai puțin a celor patru nominalizate în adresa CNC, acestea rep- zentînd aproximativ 30 la sută din totalul ponderii economice a ICMB (al încasărilor). În urma acestei adrese, au avut loc mai multe întîlniri cu dl. Sorin Pe- tre, neajungîndu-se la nici un rezultat. Are loc un nou mars de protest la Guvern, prilej cu care consilierii Muntean și Ne- grut semnează un act prin care cereau primului ministru lua- rea unor măsuri care să oblige CNC să respecte concluziile ar- bitrajului din 17 aprilie și să a- vizeze constituirea celor trei so- cietăți, cu patrimoniul lor inte- gral.

Guvernul dă cu bita-n baltă

Și de această dată apar ter- giversări, problema ajungînd, în cele din urmă, spre elucidare, la dl. Caius Dragomir, ministru secretar de stat, șeful Depar- tamentului Informațiilor al Gu- vernului. Prin nota nr. 4266/2 iulie a.c., se comunică părților în litigiu acordul Guvernului de transformare în societăți comer- ciale a celor trei întreprinderi, însă, cu condiția ca din Bucu- rești să fie cedate Regiei Auto- nome ROMANIA FILM cinema- tografele Patria și Scala și cite un cinematograf din reședințele

celor două capitale de județ, măsură care contravine flagrant H.G. 740/1990, hotărîre guver- namentală care prevede că transferul de mijloace fixe între agenții economici nu se poate face decît prin vânzarea-cumpă- rarea acestora. Motivația dlui Dragomir (care — aflăm — în timpul său liber se „omoară” cu poezia, producînd versuri de mina a șaptea) privind comite- rea unei asemenea ilegalități a fost de sorginte „poetică” (vezi mina a șaptea!), și anume, că o face din rațiuni culturale (!) CNC însă nu s-a sînchisit nici de astă dată, blocînd în con- tinuare în sertarele sale docu- mentațiile respective.

Prin HG 530/1991, apărută în Buletinul Oficial, se înființează Regia Autonomă ROMANIA FILM (RARF), cu 38 de filiale, enunțate în anexa a 7-a, în enu- merarea cărora ICMB nu apare, figurînd doar cinematografele Patria și Scala. De asemenea, se regăsește ICJ Argeș și Con- stanța — care urmează să nego- cieze trecerea în patrimoniul RARF nou înființate, a cite un cinematograf din județele res- pective.

Bune și frumoase toate, dar se naște legitima întrebare: care Guvern? Cel care adoptă hotă- riri, fiind primul care nu le res- pectă?!

Surzenie și represalii

Confruntată cu hotărîrea sa- lariaților ICMB de a se trans- forma în societate pe acțiuni, nou înființata RARF tre- ce la represalii, în scop de intimidare. Astfel, Comitetul director al RARF hotărăș- te destituirea directorului ICMB, dl. Ovidiu Andrei, așa cum procedase și cu directorul general al Studioului Cinema- tografic Buftea, dl. ing. Vladimir Munteanu, partizan al transfor- mării studioului în societate pe acțiuni. În locul dlui Andrei este adus dl. Dumitru Fernoa- gă, tocmai pentru a „temporiza” elanul sindicatului ICMB, per-

sonaj compromis, asupra cărui- nu vom mai insista. Problema principală însă, pe care o sus- cită această intervenție a RARF asupra ICMB este abu- zul. Fiindcă din moment ce ICMB nu apare în componența RARF (cf. H.G. nr. 530/1991), RARF nu avea competența de a schimba directorul, demersul său fiind ilegal.

Chiar și cu un director „de ca- tătea” în locul vechiului direc- tor, ICMB nu cedează. Urmează mai multe întîlniri cu repre- zentanții CNC, iar prin adresa nr. 1585/2 octombrie a.c., la care a fost atașat un proces-verbal și întreaga documentație privind transformarea ICMB în S.A. se revine asupra aceleiași proble- me, veche de un an. Materia- lul este înmînat personal dlui Dan Pița pentru avizare, în pre-zența dir. g-ral de la ROMA- NIA FILM, ing. Marin Alexan- dru, dir. ICMB, Dumitru Fer- noagă, lider sindical Marin Stoicescu și consilier juridic Virginia Cojocaru. Nici la acest nou demers, pînă azi, vreun răs- puns.

Ultima acțiune întreprinsă de salariații ICMB a fost înainta- rea unei note de protest în a- tenția Ministerului Economiei și Finanțelor — depusă în data de 23 octombrie a.c., la registratu- ra generală —, prin care se so- licită avizul de înființare a so- cietății pe acțiuni protestîndu-se totodată împotriva H.G. 530/1991, atît în legătură cu cedarea ce- lor două cinematografe, cît și datorită faptului că în textul hotărîrii nu se pomeneste ni- mic despre înființarea S.C. CI- NERAMA S.A. Și de această dată, răspunsul a fost tăcere.

Dle prim-ministru Stoilojan, chiar dacă trăim în plin balca- nism iar fărîmurile Europei nu se vîd încă din ceață, poate cele descrise mai sus vi se vor părea totuși suficient de exage- rate ca să luați măsurile nece- sare.

PAUL VINICIUS ■

CURIER JURIDIC

Sanționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice (II)

Conform Legii nr. 61/1991, constituie contravenție și săvârșirea oricărei din următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții incit, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

b) scrierea sau desenarea, fără drept, pe pereții clădirilor, pe garduri sau pe obiecte de folosință comună aflate în locuri publice, deteriorarea prin orice mijloc a acestora, precum și dezlipirea sau distrugerea, fără drept, a reclamelor, anunțurilor și afișelor legal expuse în locuri anume destinate;

i) nerespectarea măsurilor de ordine sau a regulilor stabilite pentru buna desfășurare a manifestărilor culturale-sportive;

j) deteriorarea, ridicarea sau mutarea, fără drept, a semnelor sau indicatoarelor de orientare turistică și rutieră ori a celor care semnalează existența unui pericol pentru viața persoanelor;

k) lăsarea în libertate ori fără supraveghere a animalelor care pot prezenta pericol pentru persoane sau bunuri;

l) refuzul consumatorului de a părăsi un local public în care se consumă băuturi alcoolice, după ora de închidere sau la cererea îndreptățită a unui salariat al localului;

m) servirea consumatorilor cu băuturi alcoolice, în localuri publice și în afara acestora, în zilele și orele cind, potrivit dispozițiilor legale, localurile sunt închise sau este interzisă desfacerea băuturilor alcoolice;

n) servirea cu băuturi alcoolice, în localurile publice, a consumatorilor aflați în vătărată stare de ebrietate, precum și a minorilor;

o) consumul de băuturi alcoolice pe străzi, în parcuri, săli de spectacole, stadioane sau în alte locuri publice;

p) provocarea sau participarea la scandal în localuri publice;

r) refuzul responsabililor sau patronilor localurilor publice de a acorda sorții organelor de poliție în restabilirea ordinii publice tulburate sau luării măsurilor împotriva persoanelor care au încălcat legea, în unitățile pe care le conduc;

s) tulburarea, fără drept, a liniștii locuitorilor prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă;

s) alungarea din locuința comună a soțului sau soției, a copiilor, precum și a oricărei alte persoane aflate în întreținere;

t) nerespectarea măsurilor de ordine luate de organele competente în caz de calamități naturale sau alte pericole publice;

u) refuzul unei persoane de a da relații pentru stabilirea identității sale, de a se legitima cu actul de identitate sau de a se prezenta la sediul poliției, la cererea ori la invitația justificată a organelor de urmărire penală sau de menținere a ordinii publice, aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

CORNELIU OLTEANU

Un tată lipsă la apel

Se semna Anastasia St. Butuc, din comuna Fintănești, județul Galați, cu lacrimi în ochi și la dumeavoaștră cu creștină că veți putea rezolva și cazul meu, așa cum ați rezolvat multe altele. Sunt mama minorului Mihai Popescu, fiul lui Popescu Mihai, salariat la Ocolul silvic Ianca, B-ălia, care de șapte luni încheiate, și-a uitat obligația de părinte, ne-trimțându-mi nici un leu, nici pensie, nici alocație. Am trimis, așa cum re-a cerut ocolul, în luna mai, copii legalizate după certificatul de naștere al copilului, precum și după hotărârea judecătorească. Am făcut apoi nenumărate cereri

atât domnului șef al ocolului cit și jurisdicției, dar nu am primit decît în august confirmarea de primire a solicitării mele.

Copilul mi-a fost suferind de hepatită și trebuia să țină regim. Produsele alimentare sînt foarte scumpe și greu de găsit. Cerințele la școală sînt mari. Eu sînt bolnavă de inimă. În judecată n-am bani cu cel da, de aceea, sfătuită de mai mulți, am apelat la cîntarul dreptății dumeavoaștră.

N.R. Publicăm mai jos răspunsul trimis cititoarei de către conducerea ocolului silvic Ianca. Credeți că asemenea justificări pot ține loc de pensie alimentară?

„Domnul Popescu Mihai a fost trecut de pe funcția de pădurar pe funcția de muncitor fo-

restier. Urmare acestui fapt, dînsul nu a mai avut realizări. De aceea ne-am aflat în imposibilitatea de a vă trimite pensia. În ceea ce privește momentul în care dînsul va avea realizări vom re lua trimiteria pensiei alimentare”.

Colindați un om necăjit!

Mă numesc Lucia Petrovici și sînt în vîrstă de 53 de ani. Sînt bolnavă de 8 ani (artrita la pat, parca dreaptă) și aș dori foarte mult să pri-

mesc cîteva rînduri din partea tuturor celor care sînt sensibili la suferința celor din jur și să sacrificăm puține minute din timpul lor liber pentru a-mi scrie. Mi-ar face o mare bucurie vizita cui va, atenția unor oameni care se bucură de viață, așa cum e ea, cu toate frământările ei, fericite sau nefericite.

Am citit de curînd în revista dv. despre o bolnavă care nu avea pe nimeni și era internată la un cîmin-spital, iar prin ajutorul redacției „Flacăra”, a fost asaltată de scrisori, de către voluntari de bine care i-au trimis încurajări și vorbe

Colegii de la Publicațiile FLACĂRA sînt alături de Cornel Speriatu în marea durere pricinuită de moartea tatălui său.

din suflet pornite ce au avut menirea de a-i umple orele pustii ale vieții ei.

În aceeași situație mă aflu și eu numai că locuiesc într-o garsonieră împreună cu mama mea în vîrstă de 83 de ani, ea înăși suferînd și care cu slabele ei puteri mă îngrijese. Sînt convinsă că toate necazurile noastre ar fi mai puțin vizibile, aș putea să uit de suferința mea dacă aș intra în legătură cu alți oameni. La vîrstă mea cîmi rămîne de făcut ca să mă mai pot bucura de viață, decît speranța că

și alții se gîndesc la mine?

Sper că, prin intermediul dv., acest Crăciun va fi cel mai fericit din viața mea.

În încheiere, stimată Redacție, țin să vă doresc un An Nou cu fericire și sănătate, iar pentru înțelegerea de care ați dat dovadă, venind în ajutorul altor bolnăvi, Dumnezeu să vă răsplătească. Rog să-mi scrieți pe adresa următoare: PURICE DAN, Gura Humorului, str. Zimbrului, nr. 2, Blocul de garsoniere 100, et. III, ap. 73, jud. Suceava, cod. 5900.

POȘTA REDACȚIEI

MELANIA OPREA — Pitești, str. Războieni, nr. 5, jud. Argeș: Nu am publicat adresa deoarece nu am avut posibilitatea de a verifica eficacitatea tratamentului sau dacă se bucură de ajutorul forurilor medicale. Declinînd-ne orice responsabilitate, vă comunicăm, totuși adresa doamnei **Dragnea Maria: S.C. „Peco” S.A. Tulcea, Căsuța Poștală 52, telefon: 915/50760, 50091.**

DANIELA CORBU — Piatra Neamț, b-dul Dacia, nr. 22, sc. E, et. II; ap. 224. Am luat legătura cu „Asociația Veteranilor de Război din România” pentru a lămurii problemele pe care ni le-ați ridicat. Ne pare rău, dar, deocamdată, prevederile legale nu sînt în favoarea dvs.

NICOLAE I. IORDAN — sat Glimbocata, com. Leordeni, jud. Argeș: Adresați-vă „Comisiei pentru cercetarea abuzurilor și pentru petiții”, str. Arh. Grigore Cerchez, nr. 16, sector I, București, cod 71277, președinte dl. Radu Ciuceanu.

GEORGETA SCUTARIU — Iași, str. Nicolina, nr. 16, bl. 1011, sc. A, et. III ap. 14: D-nul ing. Valeriu Popa vă va răspunde personal la întrebările pe care ni le-ați adresat nouă. Vă comunicăm adresa dînsului: Str. Măior Coravu, nr. 17, București.

PROFIRA C. CIOBANU — sat Piscani, com. Dîr-mănești, jud. Argeș: Deși ne-am adresat Prefecturii județului Argeș la începutul lunii octombrie am primit răspuns doar la începutul acestei luni. Din răspuns reiese că dumeavoaștră ați muncit doar 10 ani, în sectorul vegetal, iar pensia ați primit-o lunar. Într-o astfel de situație vă îndreptățește, vă sfătuim să vă adresați Ministerului Muncii și Protecției Sociale, str. Dem. I. Dobrescu, București.

Pagină realizată de ELENA GRECESCU

Teatrul „Tănase” șicanat de putere

După doi ani de așteptare avem, în sfîrșit, primul cabaret politic: „Careu de ași”. Și pentru că teatrul de revistă nu este altceva decît o gazetă vorbită și cîntată nu lipsesc din pagină oamenii politici ai zilei: Iliescu, Roman, Brîlădeanu, Marțian, Miron Cosma, Iorgovan, Caramitru, Cimpeanu. A scăpat, deocamdată, doar Theodor Stolojan. Nu lipsesc nici temele zilei: liberalizarea prețurilor, privatizarea, benzina, șomajul, prostituția. Ca orice gazetă care se respectă, este bineînțeles, de opoziție. Să nu vă imaginați că autoritățile nu reacționează. Presa independentă este lovită prin scumpirea hîrtiei. Teatrul Tănase, unde s-a montat „Careu de ași”, este amenințat cu schimbarea conducerii. Acesta a fost și punctul de plecare al discuției pe care am avut-o, după spectacol, cu doi dintre protagoniști: Stela Popescu și Alexandru Arșinel.

Arșinel: Dacă noi putem avea o poziție extrem de serioasă față de tot ce ne înconjoară, vă dați seama că ne interesează cu atît mai mult ce se petrece în teatrul nostru. Situația teatrului nu se va putea discuta fără să fie consultat prin pa-lia artiștii ai teatrului. Se zvoneste că există un grup de actori nemulțumiți. Nu cred. Sînt destul de deștepti să nu ceară schimbarea unei conduceri care lansează de ani de zile spectacole de succes. Cînd unui teatru, care merge bine, îi schimbă conducerea înseamnă că vrei să fie rău.

Stela: Chiar dacă primăria nu dă o subvenție, acești bani sînt doar un pilon al teatrului. Cei-alți piloni importanți sînt artiștii mari ai teatrului. Dacă primăria ar fi patronul teatrului atunci ar avea dreptul să decidă. Dar nu e.

Și nu știu cum se întîmplă că actorii au de obicei dreptate. Roușita acestui cabaret politic se datorează în primul rînd textelor lui Mihai Maximilian și celor trei vedete: Stela Popescu, Anda Călugăreanu și Alexandru Arșinel. Fiecare cuplet este o compoziție actoricească, fiecare schimbare de costum aduce în

scenă un alt personaj. Au succes pentru că sînt serioși ca niște debutanți. Iar în legătură cu subvenția, dacă ea nu ar fi fost foarte anemică, sînt convinsă că regizorul Bițu Fălticneanu ar fi adus în spectacol și o trupă de balet, atît de necesară genului. Dar numai procurarea costumelor ar fi cerut investiții de milioane. Primăria nu are bani să dea, are doar pretenții de autoritate tutelară. Să revenim însă la discuția cu Stela și Arșinel.

— De ce abia acum acest cabaret politic?

Stela: Una din cauzele întîzierii acestui spectacol este faptul, tragic pentru noi, că s-a dărit Grădina Boema. Am fugit care pe unde am putut, am jucat pe litoral. Cînd s-a dărit-mat, s-a spus că acolo se va face un depozit de carte pentru bibliotecă. În doi ani nu s-a construit nimic.

Arșinel: Au zis că ne vor da o altă grădină, la cheie. Vorbe...

— Văzînd spectacolul, ai impresia că nucleul Stela — Arșinel

nel — Maximilian funcționează pe principiul vaselor comunicante. Sau mă înșel?

Arșinel: Mai este și un al patrulea: Varile Veselovschi care scrie cea mai bună muzică pentru cuplet. Ideile se decantează la Maximilian. El e un fin observator la tot ce se întîmplă în societatea românească.

Stela: În plus el își cunoaște actorii și atunci scrie mai bine și mai ușor.

— Sînteți soția lui Maximilian. Cum se combină munca de pe scenă cu viața de familie?

Stela: Cu mare severitate. Cel mai tare mă ceartă Maximilian. Dacă am o biibă e nemerocire.

Arșinel: Nu mă sperie nimic mai tare decît prezența lui Maximilian în sala. Cînd îl văd cum își mănîncă pipa, îngheț. În schimb cel mai bun spectator este soția mea. Dacă rîde ea înseamnă că este în regulă.

Nu trec cinci minute fără ca Arșinel să-ți vorbească de familia sa. Are doi băieți, unul student la drept, celălalt student la construcții. Stela nu a avut copii dar a înfiat o nepoată a soțului, care este acum regizor de film și soția lui Radu Gheorghe. Și mai este ceva de adăugat. În seara în care am stat de vorbă, Stela era foarte îngrijorată, mama ei fiind grav bolnavă. Ele s-au refugiat împreună din Basarabia, toată viața au fost foarte apropiate. Important este însă că nimic din această durere a omului nu s-a văzut pe scenă.

— Cupletele pe care le interpretați sînt foarte acide și nu toți oamenii de la putere au umor. V-ați gîndit că riscați? V-ați gîndit la soarta lui Tănase?

Stela: Tănase a fost omorît de ruși. Dar lumea s-a mai deșteptat.

Arșinel: Publicul ne dă un curaj imens. E ceva pe scena aceasta care te face să uiți de durerea de măsele, de ulcer și de frică.

— Deși spectacolul are mare succes de public și de presă nu s-a dat nici o imagine la televiziune. Mă gîndeam că aș începe să cred în independența acestei instituții decît ar da măcar cupletul cu „Editura tehnică”.

Arșinel: A venit o echipă de la televiziune, a filmat dar încă nu a apărut nimic pe post.

— Stela, ce admiri la Arșinel?

Stela: Jucăm împreună de 13 ani. Îmi plac seriozitatea și punctualitatea și ambiția.

— Care sînt calitățile Stelei?

Arșinel: Are griă să nu cădem în desuetudine, să păstrăm un echilibru.

— Ce nu îți place la Arșinel? **Stela:** E impulsiv, îi sare tîndăra repede. Și eu sînt temperamentală dar nu sînt impulsivă. Eu sînt basarabeană, din aceea peste care au trecut holarile de multe ori.

Arșinel o intrerupe.

Arșinel: Mie nu-mi place că gesticulează prea mult și nu mă lasă să vorbesc eu primul.

— Anul acesta ați călătorit în Canada și Statele Unite. Ați cunoscut bine diaspora română.

Stela: Diaspora este la curent cu tot ce se petrece în țară. E total aliată de țară.

Arșinel: Guvernul ar trebui să creeze un serviciu pe lingă ambasade, care să se ocupe de diaspora. Nu-și dau seama cît de mult ar putea ajuta România.

Stela: Ambasadele române au, dimpotrivă, sarcina să-i dezbină, să-i împănaze cu spioni. În loc să-i adune ca o clocău nu știu cum să-i mai împănaze. Schimbările de la ambasade, în care nu sînt categorice, așa cum așteaptă diaspora. Chiar dacă anumiți oameni sînt de bună credință și inteligenți, faptul că au făcut parte din vechea gardă, face ca diaspora să nu aibă încredere în ei.

AURELIA BORIGA

concursul nostru cu mari premii:

AFLAȚI CINE-Î CRIMINALUL!

TERORISTUL DE REZERVĂ

Discuția cu polițistii a fost lungă și fără nici un rezultat. Sint complet derutați: chiar dacă ne aflăm aproape de Sicilia, nimănui nu i-a mai trecut de multă vreme prin cap să omoare pe cineva în acest oraș liniștit. Mai ales pe vreun străin.

După ce au pus întrebări în dreapta și în stînga scieleții s-au prăvălit în mașinile lor și și-au luat tălpășița. Au lăsat totuși doi carabinieri să caște gura prin teritoriu.

Iar cițiva din gașca noastră stau în parcul din fața hotelului și se uită buimaci unii la alții. La o oarecare distanță, personalul de serviciu și turiștii aruncă priviri curioase.

Conducătorul grupului nostru, Gelu Gadea intrerupe tăcerea.

— Ce facem?
Între timp și-a făcut apariția și Hara. Din pantalonii lui scurți de o culoare nedefinită ies două picioare de grosimea unor trunchiuri de copac zdărnice. Poartă niște gladi noi care îi sint strimți deși e numărul cel mai mare pe care l-a găsit în tot orașul. E roșu la față și nasul a început să i se cojească de parcă ar fi fost ciugulit de o orătanie.

Întrebarea îl smulge din contemplarea decoleului uneia din recepționerele hotelului.
— Asta-i bună! Pornim la atac!

Gelu Gadea îl pironeste cu o privire grea. E limpede că e frământat de întimplare.

— La ce atac?
Hara rostește în mare viteză.
— E vorba doar de unul de-ai noștri. De un erou. Trebuie să-l răzbunăm. Polițistii le știu pe-ale lor. Noi — pe-ale noastre. Îl aflăm pe ucigaș în doi timpi și trei mișcări.

Aneta Mihalec are un pictor încă în ghips. Cu toate că n-a depășit treizeci de ani e corpolentă însă trăsăturile feții îi sint armonios așezate. Plînge înăbușit.

— Nu fiți naiv, domnule Neculescu! Aici e o mină de profesionist.

Hara se ambalează și mai mult.

— Cu atît mai bine! Cînd mi-o pica în mîini am să-l fac chisăliță.

Costică Albuț e student la arhitectură. O cicatrice îi brăzdează obrazul sting.

— De ce-o fi fost omorît?

Hara nu are del c astimpăr.

— Mafia! Pun mina-n foc că ea e la mijloc.

— Dar ce legătură a avut Lucian Cornea cu mafia? Întreabă nedumerită Laura Bogdan.

E o frumusețe de față. Un metru șaptezeci și cinci, blondă, cu ochii ca piatra de safir, un nas ușor obraznic și o gură care te-ndeamnă la păcat. În noaptea de 21 decembrie a fost

arestată și dusă la Jilava unde a fost bătută cu sălbăcie înită a zăcut două luni prin spitale pînă i s-au vindecat rănile și fracturile.

Nimeni nu-l răspunde. Într-un tirziu Hara se hotărăște să-și spună părerea.

— Poate l-or fi confundat.

Apoi, către mine:

— Ai dat de bucluc, amice!

Tu l-ai descoperit.

Nu-i răspund. Îl privesc pe Mihai Dacu, Tavi Petcu și Tudor Stroenac. Sint cei mai afectați. E și normal: îl cunosc pe Lucian Cornea din copilărie.

Antonio iese din hotel vădit preocupat. Se uită jur împrejur cu atenție și își duce mîinile pînă la gură. Un strigăt sonor străbate peisajul.

— Michele! Dove sei?

De undeva răsare un îns cu părul vilvoi, scund de statură, care își trăste puțin piciorul sting. Se îndreaptă totuși cu vioiciune spre recepționarul spilkuit. E Michele, un bărbat cam la 50 de ani care se ocupă cu măturalul curții, îngrijirea gazonului și mai cîștigă un ban spălînd mașinile turiștilor. Sușotesc ceva împreună, apoi Antonio își reocupă postul iar Michele dispare într-o clipă cînd îl pierd din raza mea de interes.

A început să se însereze. Păsările fac ultimele curse după aprovizionare, la restaurant s-au aprins luminile. Dar atmosfera rămîne apăsătoare. Noi nu mai sîntem într-o călătorie de plăcere.

Hara se uită la mine de parcă i-aș fi lovit scuțita cu un ciomag.

— Ce te-a găsit? Cum poți să ai chef de notat după toate cite s-au petrecut?

— Tacă-ți fleanca aia afurisită! Îi zic în timp ce îmi scot pantalonii și tricoul și rămîn din nou în slip. Apoi m-arunc în apă și mă-ndrept spre locul unde l-am găsit pe Lucian.

Hara îmi strigă de pe marginea bazinului pe un ton smerit de călugăriță prinsă păcătînd:

— Vrei să vin și eu?

— Stai acolo, îi arunc eu peste umăr.

Fac pluta pe spate și încerc să rămîn în mijlocul bazinului. Din poziția asta îl văd pe Hara, treptele de marmură, acoperișul hotelului, o lucrarnă care a rămas deschisă după plecarea polițistilor. În variația lor de acolo e posibil să se fi tras. Distanța este cam de o sută de metri. Numai cu un puscoc cu lunetă putea fi nimerit cineva la o asemenea distanță, cheltînd doar un glonte. Iar cel care a tras trebuia să fie un bun meseriaș.

Polițistii n-au dat în pod nici de arma crimei, nici de vreo urmă a ucigașului. Doar praf și păianjeni. S-au interesat dacă nu cumva s-a tras din tufișurile de pe dimb. Imposibil, le-am spus eu. Nimeni nu s-ar putea ascunde acolo și să mai și execute foc de voie fără ca eu să-l fi zărit.

Încerc să descopăr exact locul în care s-a aflat Lucian cînd s-a tras asupra lui. În aceeași timp privesc spre dimb și mai sus de el pentru a afla de unde a pornit blestematul ala de glonte. Privirea îmi alunecă din cînd în cînd și spre un Hara pleostit de căldură și de

evenimentele zilei.

Deodată, în ochi îmi pătrunde o rază de lumină. O clipă cred că lui Hara îi arde de joacă și mă orbește cu o oglindă.

— Hei! N-ai astimpăr?

Hara se uită la mine năuc.

— Da? ce păcatele mele am mai făcut?

E o statuie vie a durerii și a neînțelegerii celor din jur.

Are dreptate. Raza de lumină care m-a orbit vine din altă parte. De la un ochi de geam al hotelului care a prins ultimele pilpiiri ale soarelui și mi le-a trimis mie. Nici o altă fereastră nu e vizibilă din piscină, oricît ai străbate apa în lung și-n lat.

— Hara! Am găsit!

De bucurie uit unde sint și nu mai dau din mîini și din picioare. Înghit o porție zdravănă de apă, blestem în gînd și mă-ndrept spre marginea bazinului. Hara se uită la mine ca la un nebun.

— Ce-ai găsit?

Îi iau din mîini un prosop și încep să mă șterg temeinic.

— Am găsit de unde s-a tras!

Concursul nostru „AFLAȚI CINE-Î CRIMINALUL!” continuă. Reamintim că după publicarea primelor trei episoade din schița polițistă **Teroristul de rezervă**, detectivii amatori de literatură sint invitați să se pronunțe asupra identității asasinului. Cîștigătorul (sau cîștigătorii) vor fi recompensați astfel: premiul I — un televizor color, premiul II — 50 000 lei, premiul III — 25 000 lei.

Pe lîngă premiile oferite de ADAGRIROM SRL, ABTECH și DELTA DESIGN, firma ROMTRUST Inc., oferă un ceas CITIZEN, iar MBL Computers SRL suma de 10 000 lei.

IMPORTANT! Pentru a participa la concursul nostru trebuie să intrați în posesia celor trei taloane din numerele 49, 50 și 51, ale revistei noastre.

TALON DE PARTICIPARE NR. 2

Nume:
Prenume:
Adresă:

Tandon
ROMANIA
S.R.L.

Distribuitor autorizat pentru
România al firmelor

Tandon
COMPUTERS — SUA

oferă imediat întreaga aparatură de birou, calculatoare, produse de înaltă calitate după standardele germane:

TANDON COMPUTERS
● MICROCALCULATOARE AT compatibile IBM-PC din grupa 80 286, 80 386, 80 486;
● MONITORE alb-negru sau color VGA;
● IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24 ace;
● IMPRIMANTE cu laser;
● REȚELE de tip NOVELL.
GARANȚIE 1 AN.

se asigură instalare, service, service postgaranție, școlarizare. Termen de livrare maximum 30 de zile de la transferul în cont al contravalorii comenzii

AEG — OLYMPIA
● MAȘINI DE SCRIS;
● IMPRIMANTE matriciale cu 9 și 24 ace;
● aparate de FOTOCOPIAT;
● TELEFAXURI;
● MAȘINI DE CALCULAT cu bandă de hirtie și display;
● aparate TELEFONICE;
● CONSUMABILE diverse.

scop

„Noi sîntem soluția!”

Înființată în martie 1990, imediat după crearea cadrului legislativ al funcționării firmelor cu capital privat SCOP SRL estimează o cifră de afaceri în 1991 de peste 2 milioane de dolari! Afacerile realizate sint cu deosebire în domeniul informaticii: calculatoare personale, periferice și rețele de comunicații prin calculator. De puțină

vreme, SCOP SRL a fost aleasă distribuitor unic în România al firmei americane 3 COM, cel mai important producător mondial de echipamente de comunicații în domeniul informaticii. Domnul BENOIT JAHANE, directorul diviziei pentru Europa de Est al firmei 3COM, declara cu ocazia unei vizite de afaceri în România, la sfîrșitul

lunii trecute: „Căutările și investigațiile noastre privind diferite firme din țara dvs. au început mai de mult timp și au fost extrem de riguroase și complexe, iar în cele din urmă ne-am oprit la SCOP SRL, în-deosebi datorită nivelului ridicat de competență și profesionalism a celor care conduc această firmă și a echipei tehnice de care dispune. În al doilea rînd, referințele despre SCOP SRL pe care le-au furnizat alte firme străine din domeniu au fost excelente, în special cele ale companiei NOVELL.”

MIHAI SANDOIU

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ
aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase:
SHARP, SANSUL, NOKIA, TEC, YOKO, MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparatură foto și rullfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigider, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

— B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99

— Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55

— Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10-20

sîmbătă între orele 10-16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

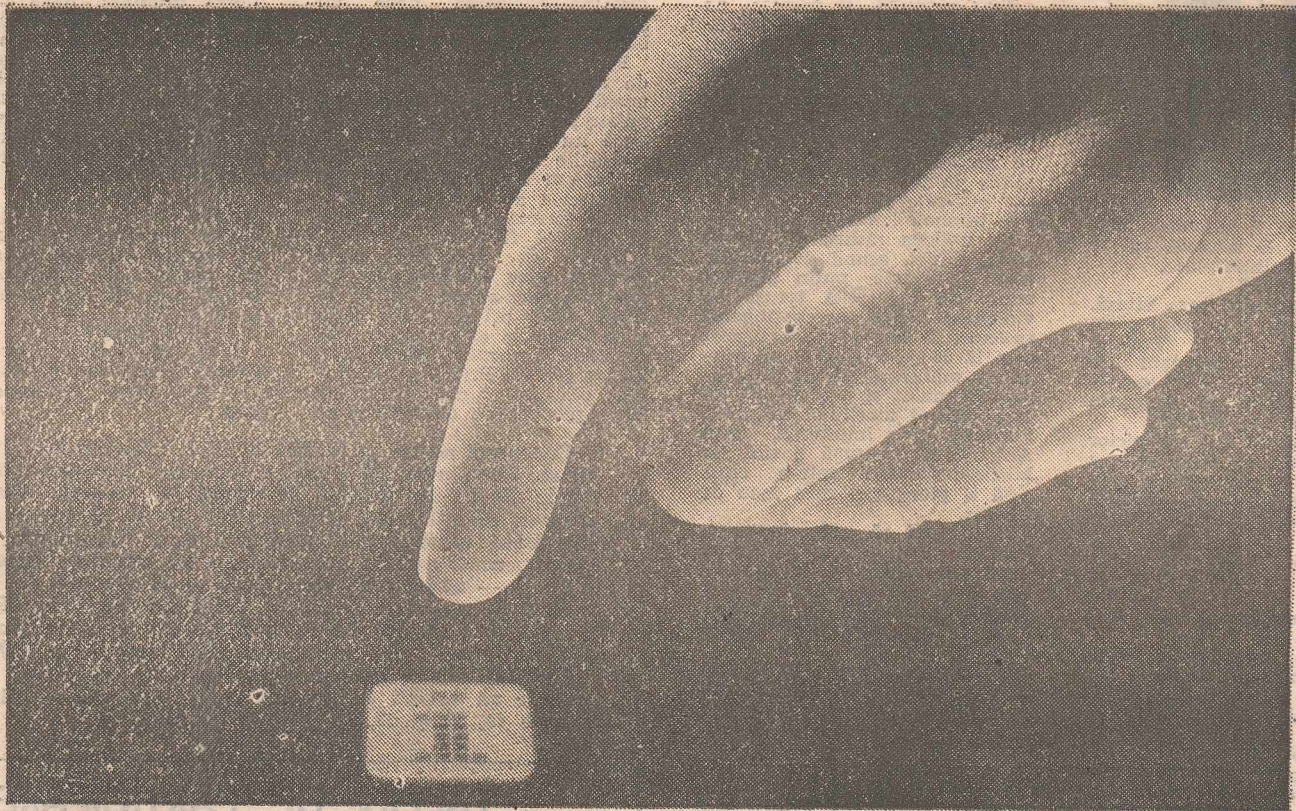
"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN-GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGA VISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sedile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.21.78

B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 12.01.00, Fax: 12.06.45

RANK XEROX™

RANK XEROX™

For office equipment supplies and service

COMPACT și VERSATIL
XEROX 5017 este o soluție compactă, eficientă și avansată tehnologic pentru problemele dumneavoastră de copiere. Operarea este simplitatea în însăși. Facilitățile automate vă economisesc timp. Inovațiile din proiectare, cum ar fi tăvile din hirtie ce se încarcă frontal, vă economisesc spațiul din birou și vă asigură un acces mai simplu la copiator.
PE SCURT, CUMPĂRAREA UNUI ALT COPIATOR CONSTITUIE UN RISC INUTIL.

PENTRU ROMANIA

Complex Hotelier București —
Corp D
Telefon : 12 00 53
Fax : 12 00 54

AREXIM S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
București, Bd. Republicii nr. 64
Telefon : 14 81 25
Fax : 14 98 34

ROMTEAM SOLUTIONS S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
București, str. G-ral Berthelot nr. 35
Telefon : 13 43 73
Fax : 15 33 36

ESTICO S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Brașov, Piața Teatrului nr. 2
Telefon : 921-19563
921-19052
Fax : 921-50264

ALFASOFT S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Zalău, str. Tudor Vladimirescu, nr. 34
Telefon : 99 61 58 81,
Fax : 996-15881

GENERAL SERVICE S.A.
Rank Xerox Authorized Dealer
Bacău, Pasajul Revoluției, nr. 8, etj. 2
Telefon : 931-46642

FIBA IMPEX S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer

Ploiești, str. Maramureș nr. 12
Telefon : 971-24717
Fax : 971-26868

TOP EDGE ENGINEERING S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Craiova, str. Constantin Brâncuși, nr. 5
Telefon : 941-70530
Telex : 41284

COMPIEST ANVICO S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Tg. Mureș, Piața Teatrului nr. 12
Telefon : 954-16644
Fax : 966-18928

COMSER S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Hunedoara, str. Revoluției nr. 5
Telefon : 957-12538
Fax : 957-11919

UNIVERSAL L.D. S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Iasi, Sos. Păcurari, nr. 34, bl. 555
Telefon : 981-64769
Fax : 981-55043

FIBA (Nord) S.R.L.
Rank Xerox Authorized Dealer
Suceava, Bd. 1 Mai, nr. 10

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați sau să completați acest cupon și să îl trimiteți celui mai apropiat centru autorizat al RANK XEROX LTD.

I am interested in:
☐ Copiers ☐ Facsimile
☐ Electronic Printer
☐ Supplies ☐ Electronic Typewriter

Name _____

Address _____

RANK XEROX

IMPORTANT!

A apărut „CALENDARUL VESEL” oferit de Publicațiile „FLACĂRA” S.A. !

Cu numai 10 lei puteți anticipa evenimentele anului ce urmează.

Nu ratați o asemenea ocazie !

Doritorii se pot adresa compartimentului difuzare, zilnic între orele 10 - 17, la sediul redacției sau la telefon 17. 48. 91.

Nu le puteți citi decât în „Cuvîntul” Nr. 50

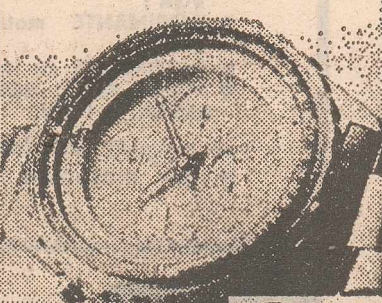
● La Timișoara, după doi ani de la evenimentele din decembrie 1989, nici un glonț ucigas nu este cunoscut de Procuratură.

● Cornel Dinu își caută o nouă slujbă, iar președintele Iliescu îl ajută să si-o găsească.

● Domnul Cazimir Ionescu își repară casa prin Oficiul pentru Corpul Diplomatic.

● La Kosovo au fost otrăviți 7000 de elevi albanezi.

Un ceas pentru o viață

Oamenii de succes aleg SEIKO.
Ceas gândit pentru cine își construiește propriul succes minut cu minut.
În lupta cu timpul aliatul tău este

SEIKO

VH oferă în peste 200 de tipuri magazinele MegaVision

~ Bd. 1848 nr. 39 tel.: 12 00 99

~ Sos. Ștefan cel Mare nr. 2 tel.: 11 97 39

~ Calea Victoriei nr. 122 tel.: 50 38 55

ADAGRIROM srl livrează "en gros" orice cantitate din bogatul sortiment de ceasuri SEIKO, de dama, bărbați, copii, ceasuri de altitudine și subacvatic, cronometre, ceasuri deșteptătoare. Comenzile la sediul din Bd. Carol 44-46, tel.: 13 95 52, 14 21 78, fax.: 12 06 45.

Asigurăm service și baterii pentru ceasurile electronice.

PUBLICAȚIILE Flacăra

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J 40/5888/1991 din 4.07.1991

Adresa : București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod. 71 341. Telefoane : 17.60.10, 17.60.20 (cu interioarele de mai jos)

Cont (lei) — 40.72.30.110.496, BCR, sector 1, București
Cont (dolarii) — 47 03.326.350-6 BRCE

Director general: GEORGE ARION

Director economic: Nicolae Botin

Flacăra

Redactor șef : Ion D. Goia

Secretar general de redacție : Eugen Mihăescu

REDACȚIA : Petre Barbu, Aurelia Boriga, Valeria Dorneanu, Mihail Gălățanu, Elena Ghera, Dorin Gharghinescu, Elena Grecescu, Alexandru Mihăilă, Gig Motoianu, Oltea Mutulescu, Roxana Paicu-Mănolescu, Cristian Pavel, Dorin Sălăjan, Paul Vinicius, Ion Zubașcu.

Telefoane : 2002 — secretariat director, 2558 — redactor șef, 2143 — secretar general de redacție, 1700 — eveniment, 2600 drepturile omului, 2559 — cultură, 2528 — fotoreportaj.

REBUS

Redactor șef : Tudor Octavian

Secretar general de redacție : Alexandru Păsărin

REDACȚIA : Aurel Ștefan Alexandrescu, Adrian Mitu, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea.

Telefoane : 1457 (redactor șef), 2036 (secretar general de redacție).

Liviu Timbus, Liana Tatos

■ TEHNIC (2123, 1453, 2072) : Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Liliana Crețu, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Mihaela Moroșanu, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Mircea Popp, Dan Mircea Popa, Simona Simzianu, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, Eugenia Vasile

■ Compartiment juridic : Corneliu Olteanu

■ PUBLIC RELATION (2634) : Mihai Sândoiu

■ DIFUZARE : Manuela Vasiliu, Laurențiu Pop, Mircea Octavian Popp, tel. 17 48 91

■ FAX — 17.48.91

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRESFILATELIA, sectorul export-import presă P.O. Box. 12 — 201, telex 10 876 PRSFIR București, Calea Griviței nr. 64—66, sau direct la redacție.

■ Tiparul: Imprimeria CORESI București

12 pagini — 15 lei